

იმისთანა წმინდა საცემში, ბოგბინდ ბუქდ-
უძი სიფყვას, ცუდიღობით და ჭბრებით ბუბ-
თის გაფანა ყულა უჯანსიბბაჟ უსაბაგლსია.

გაგონის 1918 წლის
25 ივლისიდან

რესპუბლიკა

სამშაბათი, 17 სექტემბერი. 2019 წ. №183 (8849) | ელ.ფოსტა: sakresp@mail.ru და sakresp@top.ge | ფასი 60 თეთრი

ევროკავშირი საქართველოში ევროპულ სკოლას ხსნის

შირის მეზობელ ქვეყნებში ახალგაზრდა ხალხის დახმარება, რომ მათ მეტი შესაძლებლობები გაუზრდეთ, შეიძინონ ახალი უნარ-ჩვევები, რომელიც მათ დასაქმებას შეუწყობს ხელს. ამ მიზნით ჩვენ აღმოსავლეთ პარტნიორობის პროგრამაში ახალგაზრდებისა და განათლების დაფინანსება გავაორმაგეთ და მივაღწიეთ მნიშვნელოვან შედეგებს. ევროპული სკოლის გახსნა არის შესანიშნავი მაგალითი ჩვენი პირობისა, რომ მოქალაქეებმა ხელშესახები სარგებელი უნდა მიიღონ, – განაცხადა იოჰანეს ჰანმა.

„ევროპული სკოლა მისდევს უნიკალურ მოდელს, რომელიც დაფუძნებულია ევროპულ და საერთაშორისო ღირებულებებზე – მულტიკულტურურობა, მშვიდობა და ტოლერანტობა“, – ნათქვამია პრესრელიზში. ევროპული სკოლის მშენებლობას საფუძველი ჩაუ-

ყარეს საქართველო პრემიერ-მინისტრმა გიორგი გახარიამ, განათლების მინისტრმა მისეილ ბატიაშვილმა, თბილისის მერმა კახა კალაძემ და ევროპის სამეზობლო პოლიტიკისა და გაფართოების საკითხებში ევროკომისარმა იოჰანეს ჰანმა. „როგორც ევროკომისარის, ჩემი პრიორიტეტია ევროკავ-

როგორც პრესრელიზშია ნათქვამი, სკოლა თბილისის სიახლოვეს მდებარე ლისის ტბაზე მდებარეობს და პირველ მოსწავლეებს 2023 წელს მიიღებს. მათ შორის იქნებიან ქართველი, სომეხი, აზერბაიჯანელი, ბელარუსი, მოლდოველი და უკრაინელი ახალგაზრდები.

„რაც ვაბრები ვართ“...

პითარსა ჯოჯოხეთის გუგუზალი...

საზარაძე
საკუთარ
პარტიამ
ნია გვარამიას
და კუპონას -
რომან
გოსირიძეს
ეპატიუება

ნ. 4 გვ.

55 000 პირველკლასელი „დედა ენით“ იწყებს!..

ზოგადსაგანმანათლებლო სკოლებში ახალი სასწავლო წელი დაიწყო. ქვეყნის მასშტაბით 55 000-მდე პირველ კლასელმა დაიწყო სწავლა. მათგან საჯარო სკოლებში 48 254, ხოლო კერძო სკოლებში 6 067 მოსწავლე დარეგისტრირდა. ყველა პირველკლასელს საჩუქრად გადაეცა იაკობ გოგებაშვილის განახლებული „დედა ენა“.

2019-2020 სასწავლო წლისთვის ქვეყნის მასშტაბით 27 ახალი სკოლა აშენდა, 141 სკოლას კი რეაბილიტაცია ჩაუტარდა, ხოლო 884-მდე სკოლამ განახორციელა მცირე ინფრასტრუქტურული პროექტები.

თბილისისა და რეგიონების მასშტაბით სარეაბილიტაციო სამუშაოების გამო 19 სკოლაში სწავლის დაწყების თარიღი რიგ შემთხვევაში ერთი, ზოგ შემთხვევაში კი, ორი კვირით გადავადდა.

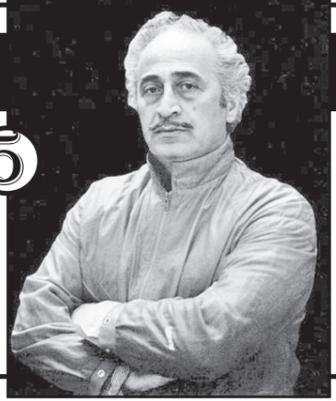
მშვიდობისყოფილების შვილები პირველ კლასში მამის მეგობრება მიიყვანეს

საერთაშორისო მისიებში მონაწილე ქართველი მშვიდობისმყოფელების შვილები პირველ კლასში მამის მეგობრებმა მიიყვანეს. სამხედრო მოსამსახურეების შვილებმა, რომელთა მამებიც ქვეყნიდან შორს, სამშვიდობო მისიებში იმყოფებიან, საქართველოს მასშტაბით სხვადასხვა საჯარო სკოლაში სწავლა დაიწყეს.

მამის მეგობრებმა ბავშვებს ცხოვრების ახალ ეტაპზე გადასვლა მიულოცეს და თავდაცვის მინისტრისგან სიმბოლური საჩუქრები გადასცეს. სიურპრიზი ბავშვებისთვის განსაკუთრებით სასიხარულო აღმოჩნდა.

მარად ცოცხალი უემოქმედი

ერის სიამაყე

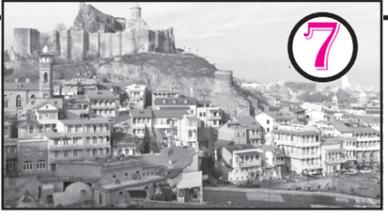

სიხოსხლისა და სიკეთის ნიჭი

92 წლის ოთარ გაგუა ამჟამადაც ახალგაზრდული ენერგიით განაგრძობს უემოქმედავით საქმიანობას... **ნ. 6 გვ.**

„დეილი ბეილი“: საქართველო საიდუმლო მარბალიტია

7

გიორგი გახარია: ევროკავშირთან ინტეგრაცია მეტ შედეგს მოგვიტანს

იოჰანეს ჰანთან შეხვედრაზე ვისაუბრეთ ასოცირების ხელშეკრულებაზე, ყოვლისმომცველი შეთანხმების კონკრეტულ ნაბიჯებზე, ოკუპაციასა და დემოკრატიზაციის პროცესის გაგრძელებაზე, ამის შესახებ საქართველოს პრემიერ-მინისტრმა გიორგი გახარიამ ევროპის სამეზობლო პოლიტიკისა და გაფართოების საკითხებში ევროკომისარ იოჰანეს ჰანთან გამართული ერთობლივი განცხადებების დროს აღნიშნა.

ამასთან, გიორგი გახარიას განცხადებით, შეხვედრაზე შეთანხმდნენ, რომ ქვეყანაში დემოკრატიის საბაზისო, ძირითადი ფუნქციები, მათი ფასეულობები დაცული იქნება და კიდევ უფრო გაღრმავდება.

„ჩემთვის დიდი პატივია, ვუმასპინძლო იოჰანეს ჰანს თბილისში, განსაკუთრებით დღეს, როდესაც დაიწყო სასწავლო წელი და საფუძველი ჩაეყარა ახალ პროექტს, ევროპულ სკოლას. ეს გახლავთ აღმოსავლეთ პარტნიორობის დამადასტურებელი კონ-

კრეტული შედეგი, რომლის განხორციელებაშიც კომისიის პირადი წვლილი ძალზე დიდია. ეს იყო მისი პირადი ინიციატივა და კიდევ ერთხელ მინდა, მაგლობა გადავუსაადო იმ ქმედებებისთვის, რომელმაც საშუალება მოგვცა, საქართველოში გვექონდეს ევროპული დონის საგანმანათლებლო დაწესებულება, რომელიც პირველ რიგში, განავრცობს ჩვენს ახალგაზრდებში ევროპულ ფასეულობებს“, – განაცხადა გიორგი გახარიამ.

მისივე თქმით, ევროკავშირთან ინტეგრაციის პროცესი საქართველოს სულ უფრო მეტ შედეგს მოუტანს.

„დღეს ვისაუბრეთ ასოცირების ხელშეკრულების, ყოვლისმომცველი შეთანხმების კონკრეტულ ნაბიჯებზე, თუ სად ვართ დღეს, რა გვაქვს გასაკეთებელი. რა თქმა უნდა, ვისაუბრეთ ისეთ თემებზე, როგორც არის თავისუფალი, უფიზო რეჟიმი და რა ნაბიჯები უნდა გადაიდგას როგორც ინსტიტუციონალური, ასევე საკანონმდებლო მიმართულებით, რათა ჩვენი

ევროპიკების თავსებადობა იყოს მაღალი, რაც საშუალებას მისცემს ჩვენს მოქალაქეებს, ბიზნესს, ეკონომიკას, უფრო ხელშესახები შედეგი მოგვიტანოს ამ ხელშეკრულებით. რა თქმა უნდა, ვისაუბრეთ ოკუპაციაზე, მაგლობა გადავუსაადეთ ევროკავშირს იმ წარმომადგენლობისთვის, იმ ფუნქციისთვის, რომელსაც ისინი ახორციელებენ საოკუპაციო მხარეს. აღვნიშნეთ, რომ ორივე მხარემ ყველაფერი უნდა გადაკეთოთ, რათა მანდატი გავრცელდეს მთელ ტერიტორიაზე, რამაც ხელი უნდა

შეუნყოს მოქალაქეების საბაზისო უფლებების დაცვასა და მათივე უსაფრთხოების უზრუნველყოფას. ვისაუბრეთ ასევე ქვეყანაში დემოკრატიზაციის პროცესის გაგრძელებაზე და შევთანხმდით, რომ ქვეყანაში დემოკრატიის საბაზისო, ძირითადი ფუნქციები, მათი ფასეულობები დაცული იქნება და კიდევ უფრო გაღრმავდება. ჩვენი მაგლობა დონის შეხვედრები და კოორპერაცია, რაც დღეს გვაქვს, გაგრძელდება და კიდევ უფრო გაღრმავდება“, – განაცხადა გიორგი გახარიამ.

ჩვენი საშუალო განათლების დაახლოება ევროპულ სტანდარტებთან არის კრიტიკულად მნიშვნელოვანი

– ამის შესახებ საქართველოს პრემიერ-მინისტრმა გიორგი გახარიამ ევროპული სკოლის კომპლექსის მშენებლობის დაწყებასთან დაკავშირებით განაცხადა.

„ბოლოს და ბოლოს, ეს ის ახალგაზრდები იქნებიან, რომლებიც სკოლის დამთავრების შემდეგ სრულად დააკმაყოფილებენ როგორც განათლებით, ასევე ფასეულობებით ევროპულ სტანდარტს. ეს არის მაგალითი იმის, რომ საქართველოსა და ევროკავშირს შორის პარტნიორობა გრძელდება, ღრმავდება და ჩვენ რეალურ, კონკრეტულ ნაბიჯებს ვდგამთ წინ.“

საქართველოს პრემიერ-მინისტრმა მოსწავლეებს სასწავლო წლის დაწყება მიულოცა.

„დღეს სასწავლო წელი დაიწყო და მინდა, მივულოცო თითოეულ სკოლის მოსწავლეს წაველის დაწყება. საზგასმით მინდა, მივულოცო პირველკლასელებს. მინდა, ვუსურვო მათ წარმატებები, რომ სკოლის დასრულების შემდეგ ევროპული ფასეულობებით ისინი ემსახურონ ჩვენი ქვეყნის ევროპულ დიდ ოჯახში ერთად შრომას და განვითარებას“, – განაცხადა გიორგი გახარიამ.

ლისის ტბის მიმდებარე ტერიტორიაზე ევროპულ

ლი სკოლის კომპლექსის მშენებლობის ადგილზე სიმბოლური კაფესულა დღეს პრემიერ-მინისტრთან ერთად ევროპული სამეზობლო პოლიტიკისა და გაფართოების საკითხებში ევროკომისარმა იოჰანეს ჰანმა, განათლების, მეცნიერების, კულტურისა და სპორტის მინისტრმა მიხეილ ბატიაშვილმა და თბილისის მერმა კახა კალაძემ ჩადეს. აღნიშნულ ტერიტორიაზე ევროკავშირის სტანდარტების მქონე ევროპული სკოლა და 100 მოსწავლეზე გათვლილი საერთო საცხოვრებელი აშენდება. სკოლისთვის მიწის ნაკვეთი თბილისის მერმა გამოყო.

ილია მეორემ საპატრიარქოში გიორგი გახარიას უმასპინძლა

სრულიად საქართველოს კათოლიკოს-პატრიარქმა, უწმინდესმა და უნეტარესმა ილია მეორემ პრემიერ-მინისტრს საპატრიარქოში უმასპინძლა. პატრიარქმა გიორგი გახარია დალოცა და მთავრობის მეთაურის თანამდებობის დაკავება მიულოცა. მანამდე ილია მეორემ გიორგი გახარიას პრემიერ-მინისტრის თანამდებობის დაკავება წერილობითაც მიულოცა.

„დამოუკიდებლობის მოპოვების შემდეგ ჩვენს ქვეყანაში დაძაბული პოლიტიკური პროცესები არ დამცხრალა. ეს გასაგებია, რადგან სხვადასხვა ძალა ცდილობს გავლენის მოპოვებას და თავისი იდეოლოგიის გატარებას; ხალხი კი ელოდება დადებით ცვლილებებს. სამწუხაროდ, ამ წნის განმავლობაში ვერ მოხერხდა მოსახლეობის ყოფითი პრობლემების დაძლევა, სოციალური მდგომარეობის გაუმჯობესება, ეროვნული ფასეულობების წინ წამოწევა, ერის გამთლიანება და ქვეყნის ტერიტორიული მთლიანობის აღდგენა.“

იმედს გამოვთქვამთ, რომ ჩვენს მეტად რთულ დროში თქვენი და საქართველოს მთავრობის ძალისხმევა მიმართული იქნება აღნიშნული მეტად მნიშვნელოვანი პრობლემების დასაძლევად. უფალი შეგნით თქვენს ყველა ღვთისათნო საქმეში“, – წერდა ილია მეორე წერილში.

ანაკლიის ღრმანყოფილებას პორტს სჭირდება პასუხისმგებელი, სერიოზული კერძო ინვესტორები, რომლებიც სამუხაზროდ, არ გვყავს!

ბაზარის თქმით, არ არის კარგი, როდესაც ქვეყნისთვის მნიშვნელოვანი, სტრატეგიული პროექტი ხდება პოლიტიკური ჭიკაძისა და სპეკულირების საგანი.

„საერთოდ, ბევრ საოცარ რამეს ამბობს ხოლმე, განსაკუთრებით ამ ბოლო დროს ბატონი ხაზარაძე. წერილი, ოქმი და კიდევ ბევრი რა-

ღაც. მოიტანოს, გვანახოს ეს ოქმი. საზგასმით მინდა აღვნიშნო, არ არის კარგი, როდესაც ქვეყნისთვის მნიშვნელოვანი, სტრატეგიული პროექტი ხდება პოლიტიკური ჭიკაძისა და სპეკულირების საგანი. ჩვენ ყოველთვის ვამბობდით და კიდევ ერთხელ გავიმეორებ, რომ ანაკლია არ ეკუთვნის არც ერთ ფიზიკურ პირს. ანაკლია, როგორც

პროექტი, ეკუთვნის ქვეყნის განვითარებას და ყველა ცოტა უფრო პასუხისმგებლობით უნდა მოექცეს ქვეყნისთვის მნიშვნელოვან პროექტებს“...

პრემიერ-მინისტრის თქმით, ანაკლიის პროექტთან დაკავშირებით სახელმწიფო ყველა თავის ვალდებულებას ასრულებდა და შეასრულებს.

სიტყვიერი დაპირისპირება პარლამენტში

პარლამენტში ევროინტეგრაციის კომიტეტის სხდომაზე, სადაც „ევროპული საქართველო“ დადგინების პროექტს განიხილავდნენ, სიტყვიერი დაპირისპირება მოხდა. ერთმანეთს სიტყვიერად გიგა ბოკერია და კომიტეტის თავმჯდომარე სოფიო ქაცარავა დაუპირისპირდნენ.

გიგა ბოკერიამ ქაცარავას ჰკითხა, მხარს უჭერს თუ არა რუსეთისთვის სანქციების დაწესებას და მოუწოდა, რომ თავი არ აერიდებინა ამ კითხვაზე პასუხისგან, რაზეც სოფიო ქაცარავამ თქვა, რომ საქართველოს მთავრობა ოკუპაციის წინააღმდეგ ბევრს მუშაობს. „ამაზე თქვენი კარნახი და ყიჟინა არ გვჭირდება. გავიგეთ თქვენი დესტრუქციული ამოცანა რაც არის“, – მიმართა ქაცარავამ ბოკერიას.

კომიტეტის

სხდომაზე მკვეთრი განცხადებები გააკეთეს „ნაციონალური მოძრაობის“ წევრმა დეპუტატებმაც.

გაერთიანებული საქვეყნო პარტიის სახელმწიფოსთან ერთად

საპარტიო მუშაო და ლიეტუვას შორის დიპლომატიური ურთიერთობების დამყარებიდან გუშინ 25 წელი შესრულდა, – ინფორმაციას საქართველოში ლიეტუვის საელჩო ავრცელებს. მათივე ცნობით, ამ წლების განმავლობაში, ქვეყნების ცხოვრებაში ბევრი მნიშვნელოვანი რამ მოხდა.

„ბევრი რამ შეიცვალა, თუმცა ჩვენს ერებს შორის ურთიერთობებს რაც შეეხება – ტენდენცია მუდმივად და განუხრელად გაუმჯობესებისკენ იყო მიმართული. დღეს მოვიაზრებით მომეცა ერთად, რომელთა შორის მეგობრობა და ურთიერთმხარდაჭერა სამაგალითოა და იმედია, შევეყვანებთ მომავალს, გვაერთიანებს რა ჩვენი წარსული და საერთო ღირებულებები, რომელთა შორის უმთავრესიც თავისუფლებისავე სწრაფვაა“, – აღნიშნულია საქართველოში ლიეტუვის საელჩოს ინფორმაციაში.

იოჰანეს ჰანი: საქართველო უნდა იყოს კლინიკი და ერთიანი

ადმინისტრაციულ საზღვარზე სამხრეთ ოსეთთან წერტილები, რომელიც ბორდერიზაციისთვის აქტუალური ხდება, ჩვენთვის მიუღებელია, – ამის შესახებ ევროპის სამეზობლო პოლიტიკისა და გაფართოების საკითხებში ევროკომისარმა იოჰანეს ჰანმა საქართველოს პრემიერ-მინისტრ გიორგი გახარიასთან გამართული ერთობლივი განცხადებების დროს აღნიშნა.

როგორც ევროკომისარმა აღნიშნა, ევროკავშირი მომავალშიც გააგრძელებს საქართველოს სუვერენიტეტისა და ტერიტორიული მთლიანობის მხარდაჭერას საერთაშორისოდ აღიარებულ საზღვრებში.

„ქვეყნისა და რაიმე დამატებითი აზრების გარეშე, მიზანმიმართულ საზღვარზე ვინააჩვენებთ საქართველოს სუვერენიტეტისა და ტერიტორიული მთლიანობის მიმართ საერთაშორისოდ აღიარებულ ფარგლებში. ადმინისტრაციულ საზღვარზე სამხრეთ ოსეთთან ეს წერტილები, რომელიც ბორდერიზაციისთვის აქტუალური ხდება, ჩვენთვის მიუღებელია. კონსტრუქციული ჩართულობა, განსაკუთრებით შენევის საერთაშორისო დისკუსიების ფორმატში, რუსეთის მონაწილეობით, არის ჩვენთვის მნიშვნელოვანი. საქართველო უნდა იყოს კლინიკი და ერთიანი. მიმდინარე გამოწვევების ფონზე, ეს საკითხები აქტუალურია. ხალხი, რომელიც ორივე მხარეს ცხოვრობს, ითვალისწინებს იმ ინიციატივებს, რომელიც თქვენ მიერ ხორციელდება საჯარო მომსახურების კუთხით, ეს ჩვენთვისაც მნიშვნელოვანია. საბოლოო ჯამში, ხალხის ინტერესებშია, რომ ყველა ეს შესაძლებლობა არსებობდეს და ქმედითად იყოს გამოყენებული, რომ ჯანდაცვის სფეროში და სხვა საჯარო მომსახურების სფეროში მათ სარგებელი მიიღონ. მიმაჩნია, რომ თუ ვინმეს აქვს გარკვეული საჭიროებები, ამაზე ყველა უნდა დაფიქრდეს ხელისუფლებაში და იმედს ვიტოვებ, ეს მდგომარეობა გამოსწორდება უახლოეს მომავალში“, – განაცხადა ევროკომისარმა.

ნატოს სიკეთეები სამხედრო და ეკონომიკურ ჭრილში

საზოგადოების გარკვეული ჯგუფები ხშირად კატეგორიული ტონით საუბრობენ ნატო-საქართველოს ურთიერთობაზე და უმთავრესად რუსული ნარატივის მიხედვით, ცდილობენ, მოსახლეობა უარგუმენტოდ უარყოფითად განაწყინონ ჩრდილო ატლანტიკური ალიანსისადმი. რეალურად კი ნატო, არა მხოლოდ სამხედრო უსაფრთხოება, არამედ ქვეყნის ეკონომიკური განვითარების უდიდესი შესაძლებლობაა, რაც ასე აშინებს ჩვენს მეზობელ, არაკეთილმოსურნე სახელმწიფოს.

რეალურად, როგორია ნატოს სიკეთეები ეკონომიკურ ჭრილში? ამის თაობაზე მასალა „კომერსანტმა“ დაახლოებით ერთი წლის წინ გამოაქვეყნა. საკითხის აქტუალობიდან გამომდინარე, მკითხველს კიდევ ერთხელ გავაცნობთ ნატოს სიკეთეებს ლატვიის მაგალითზე.

„რუსის ჯარი ბალტიიდან ზუსტად იმ დღეებში გადით, როდესაც ადმირალ ბალტიის ჯარი დიდი ხენწა-მუდარის შემდეგ მსხენლად შემოდიოდა საქართველოში – ქართველების ქართველებისგან გადასარჩენად. ამ დღეებში იყო, ბალტიურმა ქვეყნებმა რომ გაგვასწავლოს. ბოლოჯერ მოისმინეს „პროშჩანია სლავიანიკი“ და სრულიად ახალი სახელმწიფოების შენებას შეუდგნენ.

ორ ათეულ წელზე მეტი გავიდა და უკვე ღირს ნახვად, რა გამოუვიდათ ესტონელებს, ლატვიელებსა და ლიეტუველებს, რომლებსაც საქართველოს მსგავსად რუსის ჯარმა ბაზები სავალალო მდგომარეობაში გადასცა,“ – ამბობს შესავალში თენგიზ გოგოტიშვილი და სიუჟეტში ლატვიის არმიის ერთ-ერთ მთავარ ბაზაზე, კერძოდ სატანკო პოლკზე საუბრობს, რომელიც რიგიდან 30 კილომეტრში, ქალაქ ადა-ჟიშია განთავსებული.

„ამ ბაზის გასაფართოებლად ლატვიის ბიუჯეტიდან ახლა 100 მილიონი ევროა გამოყოფილი. გადაწყვეტილება იქამდე მიიღეს, სანამ ნატო მრავალეროვან საბრძოლო ჯგუფის გამოგზავნის გადაწყვეტილებას მიიღებდა. მაგრამ ამ ჯარების ჩამოსვლამ ყველაფერი დააჩქარა.“ – საუბრობს ლატვიის სახელმწიფო ძალების სარდალი ილმარს ლეჟინსი.

აღმოსავლეთ ფლანგის გასაჭირი ნატომ 2016 წელს აღიარა და 2017-ში დამატებითი ძალები განათავსა პოლონეთსა და სამ ბალტიურ სახელმწიფოში. ლატვიაში 1150-კაციანი შენაერთი გამოგზავნეს. ლიდერი ქვეყანა კანადაა.

იხ. 8 გვ.

გია ვოლსკი: ანაკლიის პორტით სავაჭრობა არის საზოგადოების, ეკონომიკის, ეროვნული უსუფუფულის ბარკვეული ნაწილის მოზიდვაზე გათვლილი

საზოგადოების დიდ ნაწილს გვეჩვენება, რომ ანაკლიის პორტით სპეკულირება არის საზოგადოების, ამომრჩევლის გარკვეული, მნიშვნელოვანი ნაწილის მოზიდვაზე გათვლილი, – ამის შესახებ საპარლამენტო უმრავლესობის ლიდერმა გია ვოლსკიმ საზოგადოებრივი მოძრაობა „ლელოს“ თავმჯდომარე, „თიბისი ბანკის“ დამფუძნებელ მამუკა ხაზარაძის განცხადებაზე პასუხისას აღნიშნა.

როგორც ხაზარაძემ ერთ-ერთი მედიასაშუალებების პირდაპირ ეთერში განაცხადა, ინფრასტრუქტურის მინისტრმა მაია ცუციტიშვილმა უარი უთხარა ბრიტანულ ინვესტორებს ანაკლიის პორტის მშენებლობის დაფინანსებაზე და რომ სელისუფლებას არ სურს, ამ პროექტის განხორციელება.

„მე კონკრეტულად ამ ბრალდებაზე პასუხს ვერ გავცემ. ამაზე ინფრასტრუქტურის სამინისტრომ უნდა გაცეს პასუხი და ზუსტად თქვას, რა შიშა საქმე, რამდენად რეალურია ეს ბრალდებები, მაგრამ პრინციპში არა მართო მე, საზოგადოების დიდ ნაწილს გვეჩვენება, რომ ანაკლიის პორტით სპეკულირება არის საზოგადოების, ამომრჩევლის გარკვეული მნიშვნელოვანი ნაწილის მოზიდვაზე გათვლილი. ვინაიდან ამბობს, რომ გამარჯვების შემთხვევაში გავაკეთებ ისეთ პროექტს, რომელიც იქნება ქვეყნისთვის ესოდენ მისაღები

და კარგი. არაერთხელ იყო განცხადება სამინისტროების, მათ შორის ეკონომიკის სამინისტროსგან, ინფრასტრუქტურის სამინისტროსგან და არალოგიკური, არარეალისტური, რომ კეთილი ინვესტორი, მით უმეტეს მძლავრი ინვესტორი, ესე ხელაღებით და ხელაქნევით არის მოშორებული თავიდან. ეს ინვესტორი აუცილებლად გააკეთებდა თავის განცხადებას“, – განაცხადა ვოლსკიმ.

როგორც ვოლსკი ამბობს, მამუკა ხაზარაძე წინასაარჩევნო განცხადებებს აკეთებს. მისივე თქმით, ანაკლიის პორტი არის საქართველოს მთავრობის პროექტი და არა მამუკა ხაზარაძის.

დასავლეთმა პასუხი უნდა აგებინოს რუსეთს საქართველოზე და უკრაინაში განხორციელებული აგრესიისთვის!!!

ეს განცხადება ესტონეთის საგარეო საქმეთა მინისტრმა ურმას რეინსალუმ ესტონურ მედიასთან ინტერვიუში გააკეთა. ურმას რეინსალუმ იმედი გამოთქვა, რომ ევროკავშირი არ იტყვის უარს რუსეთის მიმართ მოქმედი სანქციების პოლიტიკის გაგრძელებაზე.

„ახლა დასავლეთის ლოგიკას თუ შევხედავთ, არსებობს მესამე შეცდომის დაშვების საფრთხე. საქართველოს შემთხვევაში უმოქმედობამ რუსეთი გაათამაშა, კლანჭები გამოაჩინა ჯერ ყირიმში, შემდეგ ლუგანსკში, დონეცკში. თუ არ იქნება საკმარისად მტკიცე პასუხი და რუსეთს ეს მიიმედ არ დაუჯდება, მაშინ ეს გაუხსნის გზას მოსკოვს მესამე ინტერვენციისკენ. ეს შეიძლება მოხდეს დედამიწის ნებისმიერ წერტილში“, – განაცხადა ესტონელმა დიპლომატმა.

„პატრიოტთა ალიანსის“ აქცია გავნებლურია!

აშშ არის ჩვენი მთავარი პარტნიორი და არანაირად არ არის დაკავშირებული კრამერის თუ ფორუმში მონაწილე სხვათა საქციელზე, ან განცხადებებზე, – ამის შესახებ საპარლამენტო უმრავლესობის ლიდერმა გია ვოლსკიმ „პატრიოტთა ალიანსის“ მიერ აშშ-ის საელჩოსთან გამართულ აქციაზე საუბრისას განაცხადა.

„მე ვფიქრობ, რომ ეს აქციაც გამიზნულია და გარკვეულ პოლიტიკურ მიზანზეა ორიენტირებული. თავისი შინაარსით არის მავნებლური, ვინაიდან არ შეიძლება, ვინმე კრამერის აბსოლუტურად შეუსაბამო საქციელი დაუკავშირდეს ამერიკის შეერთებულ შტატებს. ამის მინიშნება აშკარად იგრძნობოდა „პატრიოტთა ალიანსის“ აქციაზე.

ოქრუაშვილს ომში არ უბრძოლია და ახლა მოვიდა იშტაზა?

მისი თხოვნით მიიღო ვიდეო, რომ განწყობილია საბრძოლველად, – ამის შესახებ „ევროპული საქართველოს“ ერთ-ერთმა ლიდერმა ელენე ხოშტარიამ ე.წ. მატროსოვის ციხიდან გამოსვლის შემდეგ განაცხადა, სადაც 20-21 ივნისის საქმეზე დაკავებული ირაკლი ოქრუაშვილი მოინახულა.

„ყველას კარგად უნდა ესმოდეს, პირველ რიგში, ბიძინა ივანიშვილს, რომ ყოველი დღე პოლიტპატიმრების ციხეში ყოფნის, არა მხოლოდ თავად ირაკლი ოქრუაშვილის, არამედ ყველა იმ ადამიანის, ვინც გაფრთხილების დამეს დაიჭირეს, ძვირად დაუჯდება ამ ხელისუფლებას. ეს არის ის პოსტსაბჭოთა მეთოდები, რომელიც არ მთავრდება ხელისუფლების სასარგებლოდ. უსამართლობა ყოველთვის საბოლოო ჯამში ურტყამს უკან ისევე ხელისუფლებას. აბსოლუტურად ცხადია, რომ ყველა ადამიანი, ვინც დღეს ციხეშია, 17 ადამიანი, ბიძინა ივანიშვილის ხელისუფლების მქველების არიან, რომელმაც არათუ არ დასაჯა, ვინც ჩაიდინა უკანონობა და ძალადობა, დაანინაურა ისინი და უბრალოდ ადამიანები აიყვანა მძევლებად“, – განაცხადა ელენე ხოშტარიამ.

ეს კასი სულ დაბოლილი როგორ უნდა იყოს?!

- დაგაზეპირებინებენ სრულიად გამოუსადეგარ ზღვა ინფორმაციას;
- არ მოგცემენ განვითარების შესაძლებლობას იმ მიმართულებებით, რომლებიც გაინტერესებთ გასწავლიან ფარისევლობას;
- დაგაკარგვინებენ აზროვნების უნარს;
- შეგაზიზღებენ სწავლას და ფიქრს;
- შეგაზიზღებენ დილით გაღვიძებას;
- საბოლოო ჯამში გაგწირავენ წარუმატებლობისთვის და სიღარიბისთვის;
- და ამ ყველაფერს თავად თქვენი მშობლები და ბებია-ბაბუა დააფინანსებენ. ბოდიში რომ ჯერ კიდევ ვერ შეეძელით თქვენი დახსნა“, – წერს ჯაფარიძე.

იმეზ უსაბამისა უწყებებამ იფიქრონ ამ ნარკომანი პოლიტიკოსის დესტრუქციული მოწოდებების შესახებ და როდესაც საღ აზრზე იქნება, პასუხი აგებინონ – „გირჩის“ ლიდერმა თავერის ანტიკონსტიტუციური მოწოდებებით ყოველგვარ ზღვარს გადააბიჯა!

საზარაძე
საკუთარ
პარტიულ
ნიკა
გვარამიას
და კუპონას -
რომან
გოსირიძეს
ეპატიუება

პითარსა ჯოჯოხეთის მუგუზალი...

ღია წერილი ან უკვე, პოლიტიკოს მამუკა საზარაძეს და მასთან ბათნაბრებულ პირებს

ეხსიან ამ ენით ლაპარაკი მინიმუმ, უხერხულობას რატომ არ გიქმნით?! ნუთუ, მართლა გჯერათ, რომ მათ შორის, ყველაზე გულუბრყვილო ადამიანი მაინც დაიჯერებს, რომ მართლა ის მიზნები გამოძრავებთ, რაზეც პრეზენტაციაზე ისაუბრეთ?!

იმ საყოველთაო სიკეთებს, რასაც საზოგადოებას ჰპირდებით, ღირსეული წარსულის მქონე, გაბედული ადამიანები ქმნიან და არა ისინი, ვინც პირადი ინტერესების შელახვით გახურებულ გულს, სხვისი სიცოცხლის ფასად მოპოვებული თავისუფლების სიოთი იგრილებს.

შექმნილი სურათის განსაკუთრებული გროტესკულობა იმაში მდგომარეობს, რომ იმ მზა სუფრაზე, რომელსაც მოხერხებულად მიუსხედით, დემოკრატია, სიტყვის თავისუფლება და სხვა ათასი სიკეთე ისევე იხრად, როგორც ქართულ სუფრაზე – მაღისაღმძვრელი პურმარილი, ხოლო თქვენ, თავს ისე გრძობთ, როგორც მასპინძელი, საზოგადოებას კი, ვინც ეს სიკეთეები მოიტანა, ისევე მომსახურე პერსონალად მოიაზრებთ. დღევანდელი თქვენი პათეტიკით გაჯერებული გამოსვლა სხვა არაფერი იყო, თუ არა ამ სუფრის მომსახურე პერსონალისთვის წინსაფრის თარგის აღება.

ერთი რამით, ნამდვილად შემძლია, დაგამედოთ. ქართულ პოლიტიკურ დოღში ჭენებას აუცილებლად მოახერხებთ. ისე, რომ უნაგირიც არ დაგჭირდებოდეს. არც დიდი ძალისხმევა. ნულპროცენტული ბარიერის და გახურებული კამპანიის პირობებში, თქვენი პარტიაც შეასრულებს ჯოჯოხეთის მუგუზალის ფუნქციას, მაგრამ მანამდე კარგად იყავით, სანამ ლელო არ დადოთ. ლელო ჩვენი თამაშია, ქართველი საზოგადოების გუნდურნი, ღირსეული თამაში, ქართული საბრძოლო ხელოვნება, რომელსაც თავისი ხასიათი აქვს, ისტორია და მსოფლმხედველობრივ ზნეობრივ დოქტრინას მოიცავს.

დაგინდობთ და, საკრალური დრამატული სიმბოლოებით გამოწვეულ ასოციაციებზე არ შეეჩერდები, რომელიც გულსაკლავად გროტესკული იყო, მაგრამ თქვენი პრეისტორიის გათვალისწინებით, არ გამკვირვებია.

ქართველი საზოგადოება დიდი ხანია, იაფფასიან დრამას უყურებს, მაგრამ მხოლოდ იძულებით. ამაში ფულს არავინ არ იძლევა და სხვა რამეს – მით უფრო. პარაზიტების შემოტევას კი ისევე თანდაყოლილი, ორგანული ბრძოლისუნარიანობით იგერიებს. ღირსება რომ აქვს მთავარ მდგენელად – იმით და გირჩევთ, წარმატების მისაღწევად დროის შესაბამისი ფორმულა გამოიყენოთ!..

მაკა დარსაველიძე,
for.ge

პირველ რიგში, მინდა გითხრა, რომ ამ დოღში, რასაც ქართული პოლიტიკა ჰქვია, თქვენს შემწეებს არ ვაპირებდი, პირადად ჩემთვის ყველაზე ღირებული სიტყვა – ღირსება რომ არ დაგცდებოდათ, რასაც მთელი შეგნებული ცხოვრება დაფუთფუთებ და ვცდილობ, გაბითურებისგან ვისხნა, რათა მავანთა მიერ ისევე არ გაცდეს, როგორც „გმირი“, „სამშობლო“ და სხვა მრავალი. ამ წერილის დაწერაც სწორედ ამ დამოკიდებულებამ გადაამწყვეტინა.

ალბათ, იკითხავთ, მე რა შუაში ვარო?! მე კი, გიპასუხებთ – თქვენ მართლა რა შუაში ხართ?! რა თქმა უნდა, თქვენს პირად ღირსებას არ შეეცხები, რადგან მიმაჩნია, რომ ეს თემა ხელ შეუხებელია და მისი შელახვა ღირსებას არავის მატებს, მაგრამ თქვენ თუ გიფიქრიათ იმაზე, რომ თქვენი მხრიდან ამ საზოგადოების წინაშე დგომა და ღირსებაზე საზგასმა მინიმუმ, უხერხულია? იმ საზოგადოებასთან, რომელსაც წლების განმავლობაში ულახავდნენ ღირსებას, პატივს ჰყრიდნენ (სხვათა შორის, თქვენთან ერთად) და მიუხედავად იმისა, რომ ძალთა თანაფარდობის გათვალისწინებით, გამარჯვების მოპოვების კონტურებიც კი არ ჩანდა, ღირსების შესანარჩუნებლად სრულიად მიუხედავად იბრძოდა. ეს მაშინ იყო, როცა თქვენ და ბიზნესელიტის სრული უმრავლესობა კონფორმიზმის შესანარჩუნებლად, რბილად რომ ვთქვათ, ძალიან უხერხულად, საეჭვოდ დუმდით.

სწორედ ამ მიზეზით, თქვენთვის იოტისოდენა უხერხულობაც კი არასოდეს შეუქმნია დამუნჯებულ

მედიას, ნოტარიუსის კანტორებამ ქცეულ სასამართლოს, სახელმწიფოს სახელით ათასგზის დარეკეტებულ ბიზნესს, განსაკუთრებით, ბიზნესმენთა მიმართ ღირსებისა და პატივის შელახვად მოპყრობას და ა.შ...

სულ მიკვირდა, რა ძალა აიძულებდა ადამიანებს მდუმარე პოზაში ყოფნას მაშინ, როცა დანარჩენები, საზოგადოების წინააღმდეგ მომართულ ამხელა სახელმწიფო მანქანას სრულიად მიუხედავად იბრძობდა, სიცოცხლის ფასად ვენინააღმდეგებოდით. ამაზე ბევრი მიფიქრია და მიანალიზებია ობიექტური, თუ სუბიექტური მიზეზები, რას შეეძლო, ადამიანის ამ მდგომარეობამდე მიყვანა. საზოგადოების იმ ნაწილს, რომელიც ძალადობასთან ალავერდს გადადიოდა, ბუნებრივია, არც არასოდეს გასჩენია პროტესტის გრძობა, მაგრამ მეორე, არცთუ ისე მცირე ნაწილის იძულებითი დუმის მთავარი მიზეზი შიში იყო და ადამიანები სწორედ ამიტომ დუმდნენ. იცით, რის ფასად?! ღირსებისა და პატივის შელახვის ფასად. ანუ, იმის ფასად, რაც ადამიანისთვის ყველაზე ძვირფასია. ის, ვინც დღეს თავს იწონებს, რომ არ ეშინოდან, უბრალოდ, ცრუობს, რადგან შიში ბუნებრივი რეაქციაა ობიექტურად იდენტიფიცირებულ გარეგან საფრთხეზე. მით უფრო, მაშინ, როცა დუმის დარღვევის ფასი შესაძლოა, ყველა ის სიკეთე იყოს, რაც გაგაჩნია და მეტიც, თვით სიცოცხლე, მაგრამ ამ ბუნებრივი მდგომარეობის დაძლევა მხოლოდ მაშინაა შესაძლებელი, როცა ღირსება სიცოცხლეზე მეტი გიღირს.

ჰოდა, ბევრი რომ არ გავაგრძელო, ამ საზოგადო-

ძმეზანაში მიმდინარე პროცესები აჩვენებს, რომ ჯოჯოხეთი არ გვინდა ან არ შეგვიძლია წარსულის გაკვეთილებიდან სწორი დასკვნების გამოტანა და რომ ცნობილი გამოთქმა – „ისტორია ორჯერ მეორდება, პირველად როგორც ტრაგედია და მეორედ როგორც ფარსი“ – ზუსტადაც რომ ჩვენ ქვეყანას ეხება. პარლამენტის წინ მიმდინარე პერმანენტული აქციებს, ლოზუნგით „ერთად ერთის წინააღმდეგ“ და ენ. „პროდასავლური პოლიტიკური ძალების მოწოდებას გაერთიანებაზე ყველა მიწის ერთის“ პრინციპით, „ქართული ოცნების“ და ბიძინა ივანიშვილის წინააღმდეგ, თითქოს 1990 წლებში გადავყავართ. მაშინაც ოპოზიცია ზვიად გამსახურდიას ხელისუფლებას უპირისპირდებოდა პრინციპით „ყველა მიწის ერთი“. მაშინ ამ პრინციპზე აგებულმა დაპირისპირებამ, ქვეყანა სამოქალაქო ომამდე მიიყვანა, რომლის უმძიმესი შედეგები დღემდე მძიმე დაღად აზის ქვეყანას და საზოგადოებას.

ისევე, როგორც 1990 წელს „ეროვნულ კონგრესში“ გაერთიანებული პარტიები, რომლებიც შემდგომ სამხედრო პუტჩის აქტიური მონაწილეები გახდნენ, საკუთარ თავს გამსახურდიას „ავტორიტარულ რეჟიმთან“ მეტროდ დემოკრატიულ ძალებად ასაღებდნენ, 2019 წელს ენ. „პროდასავლური“ ძალები, რომელთა ბირთვს „ნაცმოძრაობა“ და მისი განყოფილება წარმოადგენენ, ცდილობენ, დაარ-

„შესვედრა წარსულთან“...

მეორდება თუ არა ისტორია?!

წმუნონ საზოგადოება და დასავლეთის წრეები, რომ ივანიშვილმა სახელმწიფო მიიტაცა, ქვეყანა რუსეთისკენ მიდის და სწორედ ისინი არიან ის ძალა, ვინც ქვეყანას ევროპისკენ დააბრუნებს. დღეს მათთვის მთავარია, რომ გაერთიანებას, რაც შეიძლება წარმომადგენლობითი სახე ჰქონდეს, იმისათვის, რომ ამ კომპონენტის გარეშე დასავლეთიდან მხარდაჭერის მიღება გაჭირდებოდეს. ეს მხარდაჭერა კი, რომ იტყვიან, ჰაერით სჭირდებათ. სწორედ ამიტომაც აგორდა ამ ბოლო პერიოდში ინტენსიური საინფორმაციო და პიარ-კამპანია, „ქართული ოცნების“ და ბიძინა ივანიშვილის პრორუსულ ძალებად წარმოსაჩენად. შემთხვევითი არ იყო, რომ ახლახან თბილისში გამართულ წარმომადგენლობით საერთაშორისო კონფერენციაზე „Now What“ („ახლა რა“), ერთ-ერთ სესიას სახელიად „სახელმწიფოს მიტაცება“ ერქვა და ეს აშკარად იყო ივანიშვილზე გადაკრული მათრახი. რა თქმა

უნდა, ეს კამპანია ადგილობრივი მოსახლეობის ტყინების გამოსარეცხადაც არის მიმართული.

1990 წელს საქართველოში სამოქალაქო დაპირისპირების ინსპირირება და გაღრმავება რუსეთის ინტერესებში შედიოდა და მაშინდელი ოპოზიცია, ნებით თუ უნებლიეთ, მას მაქსიმალურად დაეხმარა ამ ინტერესის რეალიზებაში. 2019 წელს რუსეთს კიდევ უფრო მეტად სურს საქართველოში ახალი სამოქალაქო ჯახის პროვოცირება და პროცესების ანტიკონსტიტუციურ კალაპოტში გადაყვანა იმისათვის, რომ საქართველო ევროატლანტიკური ინტეგრაციის გზას კიდევ უფრო მეტად ჩამოაშოროს. რაოდენ პარადოქსულადაც არ უნდა გამოიყურებოდეს, მის უნებლიე მოკავშირედ სწორედ „ნაციონალებს“ ქოლგის ქვეშ გაერთიანებული ის „პროდასავლური ძალები“ გამოდიან, რომლებიც სულ უფრო ხშირად საუბრობენ ხელისუფლების დაუფლების რევოლუციურ სცენარზე. ეს კი პირდაპირი გზაა

სამოქალაქო დაპირისპირებისკენ აქედან გამომდინარე შედეგებით.

საპარლამენტო არჩევნებამდე წელიწადზე ცოტა მეტი დარჩა. „ნაცმოძრაობის“ ფრთის ქვეშ შეკრებილი ენ. „პროდასავლური ოპოზიციის“ ქმედებები კი, ჯერჯერობით, არ იძლევა იმის მყარ იმედს, რომ არჩევნებამდე ქვეყანა მშვიდ და სტაბილურ გარემოში მივა. სიტყვითაცხადებენ, რომ მხოლოდ არჩევნების გზით აპირებენ ხელისუფლების შეცვლას, თუკი, რა თქმა უნდა, გამოუვიდათ, საქმით კი საპირისპიროსთვის ემზადებიან. როგორც ჩანს, „გავრილოვის ინციდენტმა“ და მის შემდგომ განვითარებულმა მოვლენებმა, გარკვეული იმედები ჩაუსახათ. ყველანაირად ცდილობენ, შეინარჩუნონ საპროტესტო მუსტი რუსთაველზე და განაგრძონ რეგიონებში. უკვე დაწყებულია ახალგაზრდული ჯგუფების განვრთნა და მობილიზაცია დაგეგმილი საპროტესტო აქციებისათვის.

გამოდის, რომ წარსულისგან ვერც ვერაფერი დავივიწყებთ და ვერც ვერაფერი ვისწავლეთ. წარსულთან მორიგი შესვედრა კი შესაძლოა, ძალიან მძიმე აღმოჩნდეს.

ზაალ
ანჯაფარიძე.

ერის სიახაყე

სამი წელი გავიდა მის შემდეგ, რაც გარდაიცვალა მსოფლიო მნიშვნელობის უდიდესი მოქანდაკე, უდიდესი ხელოვანი, დიდი მამულიშვილი და ბრწყინვალე პიროვნება, ქართველ მიქელანჯელოდ წოდებული დიდი მერაბ ბერძენიშვილი.

მერაბ ბერძენიშვილი იყო სწორედ პოვარი მოქანდაკე, ფერმწერი და გრაფიკოსი. თბილისის სამხატვრო აკადემიის პროფესორი.

1975 წელს მერაბ ბერძენიშვილს მიენიჭა შოთა რუსთაველის სახელმწიფო პრემია, 1978 წელს – საქართველოს სახალხო მხატვრის წოდება, 1984 წელს სსრ კავშირის სახალხო მხატვრის წოდება. 1995 წელს დიდგორის სკულპტურულ-არქიტექტურული მემორიალის შექმნისათვის, არქიტექტორ თამაზ გაბუნიასთან ერთად, მიენიჭა საქართველოს სახელმწიფო პრემია. 1983 წელს მიენიჭა თბილისის საპატიო მოქალაქის წოდება, 2001 წელს კი – ნობელის მშვიდობის პრემიის ლაურეატის ფ. ნანსენის სამახსოვრო მედალი. 2002 წელს საერთაშორისო ბიოგრაფიულმა ცენტრმა მერაბ ბერძენიშვილს მიანიჭა ჯილდო XX საუკუნის მიღწევებისთვის.

1990 წლიდან იყო საქართველოს ეროვნულ მეცნიერებათა აკადემიის წევრ-კორესპონდენტი, ხოლო შემდგომში აკადემიის საპატიო წევრი, 1996 წლიდან – რუსეთის სამხატვრო აკადემიის წევრ-კორესპონდენტი, 1994-2016 წლებში საქართველოს კულტურის ფონდის თავმჯდომარე.

მონუმენტური, გრაფიკული თუ ფერწერული ნამუშევრებით მერაბ ბერძენიშვილმა ხელოვნების ისტორიაში საკუთარი ხელწერა შექმნა. მისი შექმნილია დავით აღმაშენებლის და დავით გურამიშვილის ქანდაკებები, ბატონი

ქარია ფალიაშვილის, დოდო აბაშიძის, სანდრო ახმეტელის, ტიციან ტაბიძის, ილია ჭავჭავაძის, ვაჟა ფშაველას და ქეთევან წამებულის ძეგლები. მერაბ ბერძენიშვილს ეკუთვნის ყველასათვის ცნობილი „მუზა“ ფილარმონიის წინ. ბავშვთა პარკში შექმნა ნოდარ დუმბაძის მემორიალი, მწერლის პორტრეტი და პერსონაჟები რომანიდან, „მე გებია, ილიკო და ილარიონი“.

დიდგორის ბრძოლის ადგილას განხორციელდა სკულპტურულ-არქიტექტურული კომპლექსი, მოსკოვში აღიმართა მერაბ ბერძენიშვილის მიერ შექმნილი შოთა რუსთაველის ძეგლი, კასპში გიორგი სააკაძის ცხენოსანი ფიგურა, ასლი კი დაიდგა თბილისში, ბიჭვინთაში დაიდგა ქანდაკება „მედეა“, სოჭში „ადამი და ევა“, მარნეულში აღიმართა კომპოზიცია „კიდევაც დაიბრუნდებიან“, გურჯაანში დაიდგა მემორიალური კომპლექსი „ჯარისკაცის მამა“, ქუთაისში ომში გამარჯვების მემორიალი. მიჩიგანის ქალაქ ტრავერსიტში დაიდგა კომპოზიცია „საქართველო, ავსტრიაში ჰერმან კმაინერის ქანდაკება, ლაოსის მეფის სისავეან ვონგის ძეგლი აღიმართა ვენეციაში, ხოლო ძეგლის ასლი ქალაქ პრაზანგში.

მერაბ ბერძენიშვილის გამოფენები მოწყობილია საქართველოსა და საფრანგეთში, რუსეთსა და ჩეხეთში, გერმანიაში და პოლონეთში, ბულგარეთში, ამერიკაში.

ბატონი მერაბი სამი უმაღლესი სახელმწიფო პრემიის ლაურეატია, მიენიჭა ნობელის პრემიის ლაურეატის მედალი, დაჯილდოებულია რუსეთის სამხატვრო აკადემიის მედლით „ღირსეულს“, „ღირსების დიპლომით“ და ვერცხლის მედლით ოცდაშვირთე საუკუნის ჯილდო მიღწევებისთვის ქან-

დაკების სფეროში, გადაეცა საქართველოს მხატვართა კავშირის პრიზი „ოქროს ლომი“. იგი ასევე საქართველოს ეკლესიის წმინდა გიორგის ოქროს ორდენის მფლობელია.

განსაკუთრებით მძიმეა ბატონი მერაბის არყოფნა ჩვენთვის, საქართველოს კულტურის ფონდის პრეზიდიუმისა და თანამშრომლებისთვის, იგი ხომ სიცოცხლის ბოლომდე, ოცი წლის განმავლობაში იყო ამ ფონდის თავმჯდომარე და სულისჩამდგმელი. კულტურის ფონდი ახორციელებდა როგორც საქველმოქმედო, ისე აღმშენებლობით საქმიანობას. მისი უშუალო ინიციატივით და ხელმძღვანელობით აშენდა კულტურის საერთაშორისო ცენტრი „მუზა“, სადაც ბატონი მერაბის დიდი ძალისხმევით 2016 წლის მაისის თვეში ჩატარდა მოქანდაკეთა საერთაშორისო სიმპოზიუმი „ქანდაკების არსი თანამედროვე სამყაროში“, სადაც მოწვეული იყვნენ 14 ქვეყნის მხატვრები და მოქანდაკეები. ისინი გაეცნენ ამ მიმართულებით საქართველოს მიღწევებს, განსაკუთრებით აღფრთოვანდნენ ბატონი მერაბის შემოქმედების სიდიდით და მრავალფეროვნებით.

ბატონი მერაბის სახით საქართველომ დაკარგა არა მარტო როგორც უდიდესი ხელოვანი, არამედ როგორც უაღრესად კეთილშობილი, სამშობლოზე უსაზღვროდ შეყვარებული და მის მომავალზე ფიქრით დამაშურალი ადამიანი. მისი სახელი სამარადისოდ შევა ჩვენი ქვეყნის ისტორიაში და ერთ-ერთ გამორჩეულ ადგილს დაიმკვიდრებს ჩვენს ღირსეულ მამულიშვილთა გვერდით.

მერაბ ბერძენიშვილი 2016 წლის 17 სექტემბერს 87 წლისა გარდაიცვალა. დაკრძალულია საკუთარი სახლ-მუზეუმის ეზოში. სამშობლოს წინაშე ყველანაირად ვალმოხდობს და როგორც პოეტი იტყვოდა, საქართველოს ხელოვნების სახელის მთელ დედამწიწს ბურგზე „გამტყორცნელს“, გულგრილმა ადამიანებმა არაერთი დარდი გააყოლეს უკვდავებაში გადასულს...

თამაზ შილაკაძე,
საქართველოს კულტურის ფონდის თავმჯდომარე, აკადემიკოსი.

დავით გურამიშვილი

...ერთხელ, როდესაც გურამიშვილის ძეგლზე ვმუშაობდი, გამაფრთხილეს, დიდად პატივცემული სიმონ ჩიქოვანი მოდისო ძეგლის სანახავად, მე ძალიან ავღელდი, რადგან დავით გურამიშვილის სულს თუ ვინმე ჩასწვდა – ეს იყო სიმონ ჩიქოვანი. გურამიშვილის ბოზოქარ ცხოვრებაში სიმონ ჩიქოვანმა უმთავრესად მიიჩნია მისი გოდება სამშობლოსადმი:

„წეროს დარად წიგნში მდგარი ლოცულობ და მოსთქვამ კიდევ...“
და აი, ჩემთან მოდის პოეტი, რომელმაც მთელი არსებით, სიყვარულითა და ღრმა განცდით უმღერა დავით გურამიშვილს. მუნებრივია, ავღელდებოდი. ამის მიზეზი ისიც იყო, რომ სიმონ ჩიქოვანს მე ვთვლიდი გურამიშვილის ტკივილების თანაზიარ პოეტად, რომელმაც ასე ძლიერად განასახიერა სიტყვაში გურამიშვილი. ვფიქრობდი – რას იტყოდა იგი ქანდაკების წინაშე, რომლის სპეციფიკა, რომლის ენა სულ სხვა საშუალებებით გამოხატავს აზრს...

მე ვღელავდი და ვფიქრობდი – ის იდგა მდუმარედ... სიჩუმე საუკუნედ მეჩვენა და შემდეგ ჩემს სახელოსნოში გაისმა დაბალი ხმა:

„სანთელივით ცად აწვდილო დავით, შენ გოდებდი ასტრახანში ღამით...“
უბოძო სინარული დამეუფლა, უბოძოლ ვავიხარე, ამაზე მეტი აღიარება ჩემთვის აღარ არსებობდა.

მერაბ ბერძენიშვილი

გიორგი სააკაძე

შოთა რუსთაველი

მი და ბატონო ოთარ გაგუას ერთი და ორი დღე არ გვაკავშირებს და ვალდებული ვარ, ეს ამბავი თქვენთვის ვთქვა, რამეთუ ამგვარი ახლობლობა „გამოსატყის თავისუფლებას“ ჩაკერებულმა რომელიმე მოლაშქრემ, რომელთა სიმცირეს, სამწუხაროდ, არ განვიცდით, სათავისოდ არ გამოიყენოს და, კამათის ეშში შესულმა არ გვიკვიროს ნებოტიზმი, რომელსაც ჩვენში ოდითგან ნათელირობას ეძახდნენ.

ამას რატომ ვუსვამ ხაზს, მოგახსენებთ. თბილისის 1500 წლისთავის საიუბილეო დღეების წინ, იანვარში, ძველი ახალი წლის მეორე დღეს, რომელსაც ჩვენში ოდითგან ბედობის დღედ უწოდებენ, თბილისის სიკეთე და დავებდა საქართველოში პირველი საღამოს გაზეთის პირველი ნომერი. ამ დღეს ჩვენ ერთად მივედით „თბილისში“ და მას შემდეგ 21 წელიწადი ერთად ვასრულებდით ჟურნალისტის იმ ქანცვამსვედ და მრავალი უმადურისგან დაუფასებელი სამუშაოს, რომელსაც ჩვენმა საერთო კოლეგამ და მეგობარმა გიზო ნიშნიანიძემ

სენებთ, რომ არაფერია დაფარული, რომ არ გამჟღავნდეს და ჩვენს ახლობლობაზე ყურადღებას საგანგებოდ რომ ვამახვილებ, ამით ვცდილობ, ამ სტრიქონების მკითხველი, ვიდრე ბატონო ოთარ გაგუას ნიგნის ჩემულ შეფასებას გაეცნობა, თავად დარწმუნდეს, რომ ნიგნის განხილვისას მეგობრობის ხათრით საუბარი არაფერ შუაშია. პირიქით! მეგობრობა ხელს გვიწყობს, გულწრფელად ვთქვათ სათქმელი და ამით ვუერთგულოთ ერთი საზომის, ერთი საწყისი იმ პრინციპულად სავალდებულო მოთხოვნას, რომლის აუცილებლობას ჩვენმა გროსპაპამ გაზეთში ერთობლივი მოღვაწეობისას ერთხელ და სამუდამოდ შეგვაჩვენა..

„აღბამ, გახსოვთ ერთი ქართული ფილმის პერსონაჟი, საუკუნეს მიტანებული კაცი, როგორც კი მსმენელს დაიგულა, მაშინვე ძველი ამბების გახსენებას იწყებს: „ოსმალითი რომ ვიყავიო!“ – ვკითხულობ მწვანე კონცხიდან ელექტრონული ფოსტით მოწოდებული ნიგნის შესავალში, რომე-

ჩასამატებელი, შეხვედრის ანგარიში და გოლეების ავტორები. და, ჰოი საკვირველებავ! მოხდა წარმოუდგენელი ამბავი. ურიკაზე გადატანისას დამკაბადონებელს ხელი მოეცა, მარჯვენა დროულად ვერ შეაშველა მძიმე ტვირთს, ურიკიდან დაუცურდა და ცემენტის იატაკს ისეთი ძალით დაენარცხა, რომ სეისმოდედმა ხუთსართულიანმა შენობამ ციებიანივით დაიწყო ცახცახი.

– ხომ არაფერი იტყინე! – შენ უხდა ჯაში, რომელსაც ამჯერად უკვე დამკაბადონებლის ჯანმრთელობა აინტერესებდა და არა გაზეთის გრაფიკის დაცვა, რასაც უკვე ვერავითარ შეთხვევაში ვეღარ მოვახერხებდი.

– ბევრი არაფერი, ბატონო ნიკოლოზ! მხოლოდ ორიოდე ახსლექტილი სტრიქონი მომხვდა და ბარძაყი კი გამიკანრა, მაგრამ ეს ხელს არ შემეშლის, მალე აღვადგინო გვერდი. – თავი გაიმამაცურა დამკაბადონებელმა...

მეორე დღით სარედაქციო თათბირზე საგანგებოდ შეგვკრიბა რედაქტორმა და გვეუბნება:

კეთები და ზემოთ მოხსენიებულ გვარ-სახელებს საჯაროდ გამოვიტანდი, ჩემს ბათუმელ ნაცნობ-მეგობრებს ვთხოვ, დავეკვლიანებინე დასახელებულთა შორის ჩემი ყურადღება ერთერთმა მიიპყრო და, აი, რატომ: თავადაც მოგესწენებათ, მავანი შეიძლება გამოჩენილი მეცნიერი, ხელოვანი, საზოგადო მოღვაწე, წარმატებული სპორტსმენი, მწერალი იყოს, მაგრამ ეს საკმარისი როდია, კოლორიტად მოიხსენიებოდე, რადგან ამის მოსაპოვებლად მთელი ცხოვრება გჭირდება. საკმარისია, ერთხელ მაინც წაიფორსილო, რომ მისი ტარების უფლება ჩამოგვეთვას“.

არ წაუფორსილებია, კუმბოს კარამდე ერთგულედა იმ მრავალმეტყველ შეფასებას, მისთვის საჩუქრად გადაცემულ ნიგნს გასული საუკუნის 30-იან წლებში რომ წაანერა აკადემიკოსმა ნიკო მარმა და რადგან ხალხის სსოვნას სიცოცხლისა და სიკეთის მსახურად შერჩა, თხზულებას, რომელიც მის სსოვნას მიეძღვნა, ავტორმა სათაურად ამიტომ შეურჩია „სიცოცხლისა და სიკეთის მსახური“.

„თაობა მიდის, თაობა მოდის, დედამინა კი უცვლელია მარადიულად“ – ასე ბრძანებდა იერუსალიმის უბრძნევი მეფე კოპელეთი, რომელიც ივრითულიდან ქართულად დიდებულიად აამეტყველა ჩემმა და ოთარ გაგუას საერთო მეგობარმა და კოლეგამ, ქალბატონმა თამარ მამისთვალაძემ – ისრაელში ასვლამდე აფხაზეთში საქართველოს სახელწიფო რადიო-მაუწყებლობის პუნქტის ხელმძღვანელმა. ამ უაღრესად საინტერესო გამოონათქვამთან ერთად სწორედ იმავე კოპელეთმა ბრძანა: „კარგი სახელი სჯობს კარგ ნელსაცხებელს და სიკვდილის დღე დაბადების დღეს“.

სიბრძნის, ზნეობრიობის და გონივრული ნათქვამის უზუსტესად გამოზომი ეს სანყაო განსკუთრებული მნიშვნელობისა დავით (დაუთო) ასაბაძის შვილისა და შვილიშვილისთვის, რომლებმაც ცხოვრების მიზნად სიცოცხლისა და სიკეთის გზა ირჩიეს.

დაუთო ასაბაძისადმი მიძღვნილი თხზულება ფორმითაც ფრიად ორიგინალურია. იგი იმგვარი ნოველების ერთობლიობაა, რომლებიც თვალათლივ წარმოაჩენენ ტყუპობას და სახალისო მილიციელის სიკეთის ნიჭსა და სულიერ სიმაღლეს. ნოველებს აგვირგვინებს „შეგონებანი“, რომელსაც შეიღმა მამის გარდაცვალების შემდეგ მიავსო.

„შვილო შეპურ!“ – მიმართავს მამა, – თუ ჩემი საქმიანობის გაგრძელება გსურს, ხელს ვერ შეგიშლი. შენი ასაკის კაცს, ეტყობა, ამაზე ბევრი გაქვს ნაფიქრი, მაგრამ არ დაგვიწყნდე, ქვეყნისთვის მეტად რთულ, სახიფათო, მეტად საშურ და საჭირო საქმეს ჰკიდებ ხელს...

უნდა ეცადო, შენი დასკვნა ყოველთვის ობიექტური და მართალი იყოს. პატიმრობის შემდეგ თავისუფლებაზე გამოსულ დადამინთან შეხვედრა და ხელის ჩამორთმევა არ უნდა შეგცხებეს.

ზეპურ, უპირველეს ყოვლისა, საკუთარ თავთან უნდა იყო მართალი!“

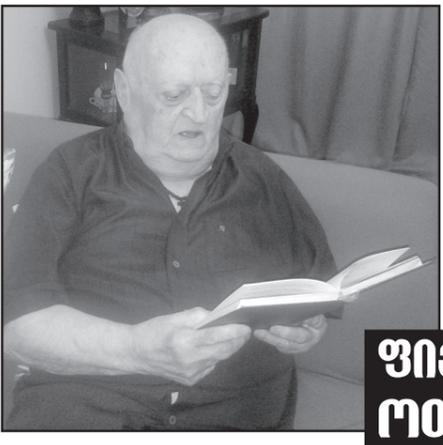
ამ ფრიად საინტერესო ნიგნზე საუბარს იმ პარალელზე ხაზგასმით დავასრულებ, სადაც წარსული წლებიდან 20-21 ივნისის მოვლენებს უკავშირდება, „მე იმ დახიბებული პოლიციელის მამა ვარ, რომელიც თავის თანატოლ, თანაც მეგობარ აქციის მონაწილესთან ერთად საავადმყოფოში მოხვდა. ახლა ვეკითხები ყველას, განსაკუთრებით დაზარალებული გოგო-ბიჭების მშობლებს: არ გიფიქრიათ, ფიცის ერთგულება და პოლიციელთა თავდადება რომ არა, რა აუნაზღაურებელი მსხვერპლი მოჰყვებოდა ამას?“ – წერს დაზარალებული პოლიციელის მამა.

ეს კითხვა თითოეული იმ მშობლისგან ითხოვს დუყვნებელ პასუხს, რომლებსაც დღემდე ასსოვთ 1992 წლის სისხლიანი 6 იანვარი, 2003 წლის „ვარდების რევოლუცია“ და ის დამპალი „ვარდები“, რომლებიც წლებულს, 20-21 ივნისის გზაშესაყარზე, უკვე ორჯერ გამოყენებული სცენარით სურდათ ქვეყნისთვის თავზე მოეხვიათ ბუნებრივად მიერ ხელოვნურად შეფერადებულ „რევოლუციურ იდეათა“ უნიჭო პლაგიატებს. ასე რომ, წარსულზე საუბრით ამჯერადაც საინტერესო სადღეისო საფიქრალს ბევრს აჩენს ნიგნის ავტორი, თავისი გმირივით გამოჩენილად კოლორიტული ფიგურა, რომელიც საკუთარი შვილების, სამშობლოს თავისუფლებას თავშენიერული ორი ანგეშივით ვაჟკაცის მსგავსად, ბოლომდე იხარჯება სამშობლოს საკეთილდღეოდ.

ალექსანდრა შენგელია

სიხოსხლისა და სიკეთის ნიჭი

ფიქრი, რომლის დაბადა ოთარ გაგუას წიგნია

ოთარ გაგუამ დიდი დრო მონაწილეობა იმის სიღრმისეულ კვლევას, რომ ბათუმის გოტანისპირა ბაღი ძარბოვლის სპეციალისტის იასონ მორდავიანი დაარსებულია, ამიტომ გასაკვირი არ არის, რომ დღესაც ცოცხალივით „საუბრება“ მის ძანდაკებას, რომელიც სპულპტორ ირაკლი ტყეშელაშვილის ხელთმფინილია

კატორღული უნოდა, ხოლო გერმანელთა საკონცენტრაციო ბანაკებსა და მდინარე კოლიმას ოქროს საბადოებში კატორღაგამოვილიმა რედაქციის სტილისტმა მისივე მამულაშვილმა, რომელიც სულ რაღაც ორი თვის დბრუნებული იყო საქართველოში, საბჭოურ გამყინვარების ზონაში კატორღულ შრომას მინიჭა უპირატესობა: „ჩიტო. კოლიმაში შრომით რეჟიმს ასე თუ ისე მაინც იცავდნენ, თანაც, თუ შემთხვევით თვინაბად ოქროს ზოდს წაწავნებოდით, პრემიასაც გვაძლევდნენ, აქ კი დღე და ღამე გასწორებული გვაქვს, მაგრამ ბრილიანტებითაც რომ ავავსოთ გაზეთი, დამფასებელი და მაღლობის მთქმელი არცინააო“. და მაინც გაზეთი „თბილისი“ ჩვენთვის სულ სხვა იყო თუნდაც იმიტომ, რომ არც „ლენინის გზით“ ერქვა, და არც „წინ, კომუნისზმისკენ!“ ჟურნალისტთა ძირითადი ბირთვიც სხვა ჰყავდა – ახალგაზრდობა, რომელსაც აქ მოსვლამდე სხვაგვარი განგებობა სახელმწიფო უნივერსიტეტის ჟურნალისტიკის ფაკულტეტზე 1956 წლის 9 მარტის შემდეგ იმ განწყობით მოუწია, რომ ვეღარაფერი დაავიწყებდა ვორონცოვის ხიდზე, იმ დროს მარქსის ხიდს რომ უწოდებდნენ, მომიტინგეებში როგორ შეიჭრა ტანკი, როგორ გაანგრა მოაჯირი და როგორ გადაყარა გასრესილი ახალგაზრდები მტკვარში.

ლიც ყოველგვარი წინაპირობის დაუთქმელად ოთარ გაგუამ დასაქმნივებად გამოიგზავნა. მისი ამ მოქმედების სახსენებლად კითხვას განვაგრძობ და პასუხს მალევე ვაძლევ. მეც ზუსტად იგივე მემართება, რაც ზემოხსენებული ფილმის გმირსა და ნიგნის ავტორს. ახალ ამონარიდს შემოგთავაზებთ და თავად განსაჯეთ. „წარსულისაკენ გაუხედავად (ჩემს შეთხვევაში გაზეთ „თბილისისკენ“ გაუხედავად), როგორ გინდა დღევანდელი ბაზე ისაუბრო და შეაფასო?“

1964 წელი, 17 ოქტომბერი. დაუწინაფარი დღე, როდესაც თბილისის „დინამო“ პირველად გახდა საბჭოთა ვაგონის ჩემპიონი. ამ დღეს წინ უძღვის რადიოსადგურ „ამერიკის ხმის“ ძალზე მოკლე, მაგრამ მრავალმეტყველი და სასიხარულო ოპერატიული ინფორმაცია ყველასთვის, ვისაც ვერ გადაგვაგვიწყნებს სისხლიანი 9 მარტი: „კრემლის ყრილობათა სასახლესთან ქვეყნის ხელმძღვანელთა მანქანების დიდი შეჯგუფებაა. ვარაუდობენ, რომ თანამდებობიდან გადაყენებულია სრუშოვი!“

ამბობდნენ, რომ ამ ძალზე მომცრო ინფორმაციაში მის კოეში აკრედიტებულ ამერიკელ ჟურნალისტს ჰონორარად ერთი მილიონი დოლარი გადაუხადეს, მაგრამ მე და ჩემს თანატოლებს მილიონიც გვეცოცხებოდა, რამეთუ საუბარი იყო ქართველთაშორეულ ჯალათზე, რომელმაც 9 მარტის საშინელება არ გადაკამარა, და სამშობლოდან დედაწულიანად გადასახლება გვიპირებდა. ამიტომ მოსკოვის „ტროპედოსთან“ დინამოელთა იმდღევანდელ შეხვედრას სულ სხვა დატვირთვა ჰქონდა.

ამ დღეს მორიგე რედაქტორი ვარ და მევალებე, ბატონო, და დავიცვა გაზეთის ბეჭდვის გრაფიკა, შუადღის 4 საათზე დავიწყო ბეჭდვა, რათა საღამოს გაზეთი დროულად მიიღოს მკითხველმა. არადა, პირველი ბურთი ტროპედოლებმა გაიტანეს და გაზეთის მთავარი რედაქტორი, ბატონი ნიკოლოზ ჯაში ვეღარ ისვენებს, „თბილისის“ რედაქციიდან, რომელიც მეორე სართულზეა, წამდუნუნ ამორბის მესამე სართულზე, სტამბაში და მე და გაზეთის დამკაბადონებელს დურმიშან გვაგუაძეს გვაქარებს: „რას უცდით, ხომ ხედავთ ფორტუნამ ამჯერადაც ვეიმწყუნა, მოუჭირეთ ქანჩებს და გადაიტანეთ ანაწყობი გვერდი დასამატრიცებელ წიხზე!“

დურმიშანი უკვე ხმის ამოულებლად შეუდგარკინის ჩარჩოში დაკაბადონებული ოთხგვერდიანი გაზეთის უკანასკნელი მეოთხე გვერდის დასამატრიცებლად წიხზე გადატანის სამზადისს და ძალზე მძიმე ტვირთის დასადებად რკინის ურიკაც მოაგორა. ვუყურებ და სიმწრისგან ტანში გამცრა: რა ვუთხრა, თვალი როგორ გაუშვნირო გროსპაპას, რომელმაც ამ დღითი, „ტუ-104“-ით ტაშკენტში გადაფრენის წინ საგანგებოდ მიხსრა, ჩემსავით შენც ხომ დარწმუნებული ხარ, რომ დღეს აუცილებლად გავიმარჯვებთ. ჰოდა, მატჩის დასრულებამდე ბეჭდვა როგორმე შეაყოვნეო. ამასთან, დღევანდელი დამკაბადონებლის მიერ საგანგებოდ ამ დღისთვის განმენდილ გასუფთავებული და საიდუმლოდ გადახსული გვერდიც ჩამაბარა: სამად სამი სტრიქონია

კულოსავით!

თვალსაჩინო მეცნიერი

ძარბაზი გეოფიზიკური სკოლის თვალსაჩინო წარმომადგენელს, საერთაშორისო აღიარების მქონე მეცნიერს, რადიოფიზიკის აკადემიურ დოქტორს **დავით ზილფინიანს** 60 წელი შეუსრულდა.

დ. ზილფინიანი უკვე სტუდენტობის წლებში (1979) იწყებს სამეცნიერო მუშაობას ივანე ჯავახიშვილის სახ. თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის ნახევარგამტარების ლაბორატორიაში და ამავე დროს მ. ნოდიახ სახ. გეოფიზიკის ინსტიტუტში, სადაც მან განვლო გზა ინჟინრიდან სეისმური სამსახურის უფროსის თანამდებობამდე. მან 1985 წ. დაიცვა საკანდიდატო დისერტაცია თემაზე „ელექტრომაგნიტური პროცესები მიწისძვრების მომზადების პროცესში“. ამ ნაშრომში მან დაადგინა ელექტროდინამიკური ეფექტების როლი მიწისძვრის მექანიზმის დადგენაში და მის პროგნოზირებაში. მიღებული შედეგების გამო დ. ზილფინიანი 1992-1993 წლებში მიწვეული იყო ტოკიოს უნივერსიტეტის „JISTECAWARD“ მოგის ლაბორატორიაში მეცნიერ-მუშაკად. 1994-2006 წლებში იგი მუშაობდა რომის უნივერსიტეტის ფიზიკის დეპარტამენტის პროფესორად, ხოლო 2000-2003 წლებში – იტალიის კოსმოსური სააგენტოს პროექტ „Esperia“ მთავარ მეცნიერ-მუშაკად და სისტემურ ინჟინრად.

დ. ზილფინიანი, აკადემიკოს ჯუმბერ ლომინაძესთან ერთად, არის საქართველოს კოსმოსური კვლევის სააგენტოს დამფუძნებელი, სადაც იგი 2003-2005 წლებში მუშაობდა ამ სააგენტოს დირექტორის მოადგილედ.

დ. ზილფინიანის ინტერესების სფეროში შედიოდა აგრეთვე ელექტრონიკა და სენსორული ხელსაწყოები, რა მიმართულებითაც მას მიღებული აქვს საერთაშორისო პატენტები. ელექტრონიკაში მიღებული შედეგების გამო 2003 წლიდან იგი მიწვეული იყო იტალიის კოსმოსურ სააგენტოში საერთაშორისო ორბიტალური სადგურის (ISS) პროექტირებისათვის (პროექტი LAZIO-SIRAD).

2004-2008 წლებში იგი იყო ევროპის კოსმოსური სააგენტოს პროექტ „EGLE“-ს თანაავტორი. 2001-2013 წლებში იგი მიწვეული იყო „NASA“-ს „გოდარდის“ ფრენის ცენტრში (მერილენდი, აშშ) პროფ. პატრიკ ტილორთან ახალი დაბალი ორბიტის სატელიტის პროექტზე სამუშაოდ.

2014 წლიდან დ. ზილფინიანი არის მ. ნოდიახ სახ. გეოფიზიკის ინსტიტუტთან არსებული კოსმოსური კვლევის ცენტრის ხელმძღვანელი. ამავე წლიდან იგი არის საქართველოს ციფრულ მაუწყებლობაზე გადასვლის (კერძო მულტიმედია ოპერატორ „სტერეო“-ს) პროექტის ავტორი და ხელმძღვანელი.

დ. ზილფინიანი არის ასზე მეტი სამეცნიერო ნაშრომის ავტორი და არაერთი საერთაშორისო პროექტის მონაწილე. იგი სრულყოფილად ფლობს რამდენიმე უცხო ენას.

გულითადად ვულოცავთ დავით ზილფინიანს ამ ღირსშესანიშნავ თარიღს და ვუსურვებთ ჯანმრთელობას და მომავალ მეცნიერულ წარმატებებს.

საქართველოს მეცნიერებათა ეროვნული აკადემიის დედაიძის შამსხველელ მეცნიერებათა განყოფილება; თსუ-ს მ. ნოდიახ სახელობის ბიოფიზიკის ინსტიტუტი.

„დეილი მეილი“:

საქართველო

საიღუპლო

მარტალიხია

„საქართველო საიდუმლო მარტალიხია“, – ამ სათაურით სტატიას „დეილი მეილი“ აქვეყნებს. ავტორის თქმით, ერთ დროს საბჭოთა კავშირის წევრი საქართველო, დღეს „მშვიდი და მომხიბვლელი ადგილია ისტორიის მოყვარულთათვის“.

„ჯონ სტეინბეკი ამბობს, რომ საქართველოში მას აჯობებს ჭამაში, დალევაში, სიმღერასა და ცეკვაში. 1948 წელს ფოტოგრაფ რობერტ კაპასთან ერთად ვიზიტის დროს, სტეინბეკმა თქვა, რომ ქართველებს გაუტყენელი სული აქვთ. საქართველოს რთული ისტორია აქვს და ქართველების რულს გამოცდა არაერთხელ მოუწევს რუსებმა, თურქებმა, მონღოლებმა და სპარსელებმა“, – ნათქვამია სტატიის ავტორმა.

პუბლიკაციაში აღნიშნულია, რომ საქართველოს მიერ დამოუკიდებლობის მოპოვების შემდეგ საქართველოს რუსეთთან ურთიერთობები პრობლემებით იყო აღსავსე. „საქართველოში პრეზიდენტი პუტინი არ მოსწონთ, თუმცა კონფლიქტი 2008 წლის შემდეგ აღარ ყოფილა“, – აცხადებს სტატიის ავტორი.

მისივე თქმით, ახლა საქართველოს მემარჯვენე ცენტრისტული „ქართული ოცნება“ მართავს და ქვეყანას ევროკავ-

შირში განეწვერიანების იმედი აქვს.

„სტუმართმოყვარეობა საქართველოს სავიზიტო ბარათია – რუსეთსა და თურქეთს შორის მოქცეული ქვეყნის მცხოვრებლები ცდილობენ, დაგათვალიერებინონ ისტორიული ადგილები, რომელიც საქართველოში უამრავია და ასევე, მოახდინონ თქვენზე კარგი და თბილი შთაბეჭდილება. ტაქსის მძღოლმა შეიძლება საერთოდ უარი თქვას ანაზღაურებაზე, ხოლო კაფეში მეზობელ მაგიდაზე შეიძლება უცებ სიმღერა წამოიწყოს“, – წერს „დეილი მეილი“.

როგორც სტატიის ავტორი აღნიშნავს, ქართული სამზარეულო „განუგებელია“. „თქვენი ჭიქა ყოველთვის სავესე იქნება სახლში დაწურული ღვინით ან ჭაჭით“, – ნათქვამია სტატიის ავტორმა.

პუბლიკაციაში განსაკუთრებული ადგილი ეთმობა წინანდლის სასახლის აღწერას.

„ბოლშევიკებს არასდროს მოსწონდათ მდიდრული სასახლები, მთავრები ან პოეზია, ამიტომ საოცრებია, რომ მეჩვიდმეტე საუკუნის წინანდლის სასახლე, რომელიც ღვინის რეგიონში, კახეთში მდებარეობს, დღემდე შემორჩა. ქართული რომანტიზმის ფუძემდებელ ალექსანდრე ჭავჭავაძის მიერ 1835 წელს აღდგენილ სასახლეში ახლა მუზეუმი გაწვთვრილია, ხოლო ვენახში, სადაც 11 ძირძველი ჯიშის ყურძენი მოდის, 150 000 ბოთლ ღვინოს ასხამენ“, – წერს „დეილი მეილი“.

„დეილი მეილი“, ასევე უჩივს მოგზაურებს, აუცილებლად უჩინავდნენ სტეფანწმინდას, ჯუთას ველი და ესტუმრონ ქუთაისს.

!TV

ბის მოპოვების შემდეგ საქართველოს რუსეთთან ურთიერთობები პრობლემებით იყო აღსავსე. „საქართველოში პრეზიდენტი პუტინი არ მოსწონთ, თუმცა კონფლიქტი 2008 წლის შემდეგ აღარ ყოფილა“, – აცხადებს სტატიის ავტორი.

მისივე თქმით, ახლა საქართველოს მემარჯვენე ცენტრისტული „ქართული ოცნება“ მართავს და ქვეყანას ევროკავ-

ნიკოტინით მოწაყლულთა რაოდენობით მსოფლიოში პირველი უგზავდება!

იანვრიდან თუთუნის აქციზით დაიბეგრება და ერთბაშად გაიზარდება

ბა, რაც ახლა ნულოვან დაბეგრებას ექვემდებარება.

„პრობლემაა სწორედ ის, რომ კანონმდებლობაში არსებობდა და დღესაც არსებობს უცვლელი ნორმა, რომ გადასახადი თამბაქოსთან მიმართებაში იყო მიზნული შეფუთვის სახეობაზე, კერძოდ – რაოდენობაზე. აქედან გამომდინარე, ე.წ. გასახვევი თამბაქოს იმპორტი შემოდის დაუბეგრავად, ანუ აქციზის გადასახადის გარეშე. კანონმდებლობაში 10 წელზე მეტია ასეთი ნორმა არის ჩარჩენილი, რომ 500 გრამზე მეტი მოცულობით თუ შემოდის თამბაქო, მისი განაკვეთი არის ნულოვანი.“

წინა ცვლილებების შემდგომ საბაჟოზე იმპორტი შემოდიოდა სწორედ ასეთი შეფუთვით და მისი დაბეგრვა არ ხერხდება. შესაბამისად, ამან რამდენიმე ათეული მილიონით დანაკლისი გამოიწვია სახელმწიფო ბიუჯეტში“, – განაცხადა საფინანსო-საბიუჯეტო კომიტეტის სხდომაზე ხუციშვილი.

მას შემდეგ, რაც თამბაქოზე აქციზი და ადვალური გადასახადი ერთმანეთის მიყოლებით გაიზარდა, თამბაქოს მომხმარებლების დიდმა ნაწილმა თუთუნის შექმნა დაიწყო ფასთა მნიშვნელოვანი სხვაობის გამო. ცვლილებები სწორედ ამ ფაქტორით არის განპირობებული.

საქართველოს ჯანდაცვის კომიტეტის თავმჯდომარე, აკაკი ზოიძე მიიჩნევს, რომ თამბაქოსთან დაკავშირებით საქართველოს კანონმდებლობაში ხარვეზია. მისი თქმით, უფილტრო და ფილტრიან სიგარეტზე ფასის გაზრდის შემდეგ მოქალაქეებმა სიგარეტის მოხმარების შემცირების ნაცვლად იაფი პროდუქტის, დაფასოებული თამბაქოს ყიდვა დაიწყეს.

იგი ჯერ კიდევ გაზაფხულზე აცხადებდა, რომ აუცილებელი იყო

თუთუნის გაძვირება:

„ეს არის შემდეგი ნაბიჯი, რაც უნდა გავკეთდეს. წელს გაძვირდება, თუ მომავალ წელს, მაგაზე არ არის საუბარი. იაფი და ხელმისაწვდომი თამბაქო არ უნდა იყოს. ფასის ზრდა მიმართული იყო იმისკენ, რომ ადამიანებმა ან ნაკლები მოწიონ, ან თავი დაანებონ“, – აღნიშნავდა ზოიძე, რომლის აზრითაც თამბაქოს მოხმარების შემცირების ერთადერთი გზა ფასის ზრდაა. დეპუტატის აზრით, თამბაქოს მოხმარების თავის დანებების შემდეგ მოქალაქეები კმაყოფილებიც კი იქნებიან.

თამბაქოს კონტროლის ალიანსის დამფუძნებელი გიორგი ბახტურიძე კი ამბობს, რომ ადამიანების ჯანმრთელობასთან პირდაპირ კავშირშია თამბაქოს მოხმარება და იგი არ უნდა იყოს მარტივად ხელმისაწვდომი:

„თუთუნის სარისკო პროდუქტად რჩება. აქამდე არსებულ რეგულაციებსაც არავინ იყენებდა, რამაც ცუდ შედეგამდე მიგვიყვანა. ყველა ფეხის ნაბიჯზე იყიდება თუთუნის და ეს სერიოზული პრობლემაა, თუმცა გადაუნწყვეტელი არ არის. უნდა გამკაცრდეს და ყურადღება მიექცეს ამ რეგულაციებს.“

ბაბა დანელია

(მასაჟი გვერდიდან)

„მარტივად გეტყვი — ჩვენი ჩამოსვლით ლატვია უკეთ არის დაცული. უბრალო მათემატიკაა. ადაჟიში ნატომ დაამატა ქვეითები, ჯავშანჯგუფები, ინჟინრები, ლოგისტიკა და ყველაფერი სხვა, რაც მრავალეროვან ძალებსა და ამ ტერიტორიის დაცვას სჭირდება.“ — აცხადებს ლატვიაში ნატოს მრავალეროვანი საბრძოლო ჯგუფის სარდალი შონ ფრენჩი.

მრავალეროვანი ძალების ბაზირება ნატოსთვისაც ახალი ხილია. უცებ აღმოაჩინა, რომ გარდა საქართველისა და ტექნიკისა, სამხედროებს სრულიად სამოქალაქო ინფრასტრუქტურაც სჭირდებათ.

„თითქოს შემანუშნებელი უნდა იყოს ბაზის მფლობელი. სულ ხმაურია. მაგრამ ლატვიური არმიისა და ჩვენი მოკავშირეების აქ ყოფნას ადგილობრივ ბიუჯეტში ძალიან დიდი ფული შემოაქვს. მათ სრული ინფრასტრუქტურა სჭირდებათ — მაღაზიები, ბარები, რესტორნები, დასვენების სფეროს სხვა ობიექტები... დისკოთეკებიც კი — ისინი სომ ახალგაზრდები არიან. მივხვდით, რომ ბევრი რამ, პირველ რიგში კი, საცხოვრებელი, კატასტროფულად გვაკლია. თუნდაც მოკავშირეთა ოფიცრების სამყოფი. არც საერთაშორისო სკოლა ან ბაღი გვაქვს მათი შვილებისთვის. რომ გვეკონდეს, ოჯახებითაც ჩამოვიდოდნენ. ნებისმიერი ბინის გაქირავების ან გაყიდვის განცხადება ინტერნეტში ერთ დღეზე მეტს ვერ ძლებს, იტაცებენ. სამშენებლო ბაზარი მოთხოვნას ვერ ეწევა და ახლა ქართველი მშენებლებიც კი გამოჩნდნენ, იმდენად გვაკლია მუშახელი.“ — აღნიშნავს ბიზნესმენი, რიგის ყოფილი მერი გუნდარს ბოიარსი.

რიგის ყოფილი მერი ადაჟიში უზარმაზარ პოტენციალს ხედავს და ყველას არწმუნებს, რომ ფულის დასაბანდებლად საუკეთესო დარაა. იმავე დასკვნამდე სხვაც ბევრი მივიდა.

„სამხედრო ბაზა მხოლოდ პლიუსია. იქ მსახურობენ და ცხოვრობენ ადამიანები საკმაოდ მაღალი შემოსავლით. მით უმეტეს, ნატოელ პარტნიორობა დამატების შემდეგ. მათ ყველა სექტორის მომსახურება სჭირდებათ. მაღაზიები, პიცერიები, ქარხნებიც კი — ამ ბაზამ ბიჭი ყველაფერს მისცა.“ — აცხადებს ადაჟის ბიზნესმენთა საზოგადოების თავმჯდომარე ულდის შტებელისი.

ევროპელი საკითხს ევროპულად მიუდგენ. ქალაქის განვითარება თუ გინდა, ბავშვებით უნდა დაიწყო. ადაჟის სკოლა ლატვიაში ერთ-ერთი უდიდესია. 1410 ბავშვზეა გათ-

ნატოს სიკეთეები სამხედრო და აკონომიკურ ჭრილში

ვლილი, მაგრამ უკვე ვეღარ აუდის მსურველებს. მისგან 500 მეტრში მაისის დასაწყისში მინა გაჭრეს და ისევ სკოლის მშენებლობას შეუდგნენ.

„20 პროცენტს ევროკავშირი იხდის. დანარჩენი ჩვენი თანხაა. აქ 800 ბავშვი ისწავლის, პირველიდან მეოთხე კლასამდე. უფროსები კი დარჩებიან არსებულ სკოლაში. ახლა 6-7 პარალელური კლასის გახსნა გვინევს ხოლმე. მოსახლეობა ყოველ წელს 5 პროცენტით გვეზრდება. განვითარების ტემპითაც ქვეყანაში პირველ ადგილზე ვართ. რამდენიმე ფაქტორი გვეხმარება. ერთია სამხედრო ბაზა. მეორეა სიახლოვე დედაქალაქთან. ადამიანები ახლა ეძებენ ეკოლოგიურად სუფთა საცხოვრებელს დიდ ქალაქებთან ახლოს, სადაც ინფრასტრუქტურა მოწესრიგებულია. ადაჟიში ეს უკვე გვაქვს. დილით შეგიძლია გაუშვა ბავშვი სკოლაში და მთელი დღე აღარ ინერვიულო მის უსაფრთხოებასა და გადაადგილებაზე. სკოლის შემდეგ თავად მივა სპორტზეც, ხელოვნებაზეც, ბიბლიოთეკაშიც. ყველაფერი ერთმანეთის გვერდითაა და თავის ტკივილი გესხნება.“ — ეს ადაჟის მერი მარის სპრინჯუსკის პოზიციაა.

სპორტული სექციებისა და ხელოვნების

წრეების დიდ ნაწილს თავად მერია ინახავს. ინახავს ბიბლიოთეკასაც, რომელშიც ბავშვები ზოგჯერ წიგნებისთვის, ზოგჯერ ვიდეოთამაშებისთვის მიდიან. წელს ახალი წიგნების შესაძენად ორჯერ მეტი ფულია გამოყოფილი, ვიდრე შარშან.

წელ-წელა ბიბლიოთეკასაც და ნებისმიერ სხვასაც მოუწევს ახალ ჩამოსულთა გემოვნებას მორგება. ნატოს სამხედროებს თუ ცოლები და შვილები ჩამოყვნი, აქაურობა მეტად შეიცვლება. 9000-კაციან ქალაქს 1150 უცხოელი კვალს ნამდვილად დაამჩნევს. ოღონდ ამ უცხოელებს აქ გახსნილი გონებით ხვდებიან და, თუ რამეს ელიან, მხოლოდ სიკეთეს.

„მსოფლიო გამოცდილებით, სადაც კი მსგავსი ბაზა განთავსდა, ეკონომიკა სწრაფად ვითარდება. ძალიან დიდი ფული შემოდის ევროკავშირის ხაზითაც. სათანადო პროექტებს რომ მეტს ვთავაზობდეთ, უფრო მეტს დააფინანსებდნენ. გინდ მრეწველობაში, გინდაც სოციალურ სფეროში, თუნდაც კერძო საბავშვო ბაღების გასახსნელად.“ — აღნიშნავს გუნდარს ბოიარსი.

ნატოელ მოკავშირეებს დიდი მატერიალური სიკეთეც მოსდევთ, თუ ათვისებას შეძლებ. ბაზის გარეთ რომ საკმარისი კაფე

და ბარი იყოს, ლუდს ბაზაზე დროებითი სასადილოს კარავში აღარ დალევდნენ. გართობითაც სხვაგან და სხვანაირად გაერთობოდნენ. საკუთარი ასაკის შესაბამისად, რომელიც, წოდებრივ და ეროვნულ განსხვავებებს არ აღიარებს.

როგორც თენგიზ გოგოტიშვილი გვიყვება, ადაჟის ბაზაზე ახლანდელი ქარხანა გაიხსნა. ერთი — ხორცის გადამამუშავებელი, მეორე — ლითონის საწარმო. ორივეს იმედი აქვს, რომ სამხედრო შეკვეთებს მიიღებს. ესე იგი, დროული გადახდისა და დასაქმების ძალიან ხანგრძლივი გარანტიის პერსპექტივით.

ულდის შტებელისი ადაჟის ბიზნესმენთა საზოგადოების თავმჯდომარე — „ადაჟი რომ სწრაფად ვითარდება, ბოლო წლების სწორი დაგეგმვის შედეგია. ნებისმიერმა ბიზნესმენმა, რომელიც აქ ფულის ჩადებას იფიქრებს, იცის, რას და რა ვადაში უნდა ელოდოს. შეცდომისა და ინვესტიციის დაკარგვის შანსი მინიმალურია. ახლა სასწრაფოდ გვეჭირდება 5-6 საცხოვრებელი კორპუსი და 70-მდე კერძო სახლი. მოთხოვნა ძალიან დიდია.“

როდესაც წვრთნები არ არის, ქალაქში გაცილებით მეტი სამხედროა. ნატოელთა შემოსვლის შემდეგ ამ პატარა ქალაქში მანქანების გაქირავების კომპანიებიც კი გაჩნდნენ. უცხოელები, განსაკუთრებით კი კანადელები, შაბათ-კვირას დიდი სიამოვნებით უწლიან ევროპას.

„წმინდა სამხედრო თვალსაზრისით ერთი დამატებითი ბატალიონი ამდენად მნიშვნელოვანი არ არის. თუმცა მათ შეგვმატეს შეიარაღება და აღჭურვილობა, რომელიც ლატვიურ არმიას არა აქვს. პოლონელებმა, მაგალითად, სატანკო აქვთ დაგვიმატეს. მთავარი კი, რისთვისაც მოკავშირეები არიან აქ, ნატოს ერთიანობის ხაზგასმაა.“ — ამბობს ლატვიის სახელმწიფო ძალების სარდალი ილმარს ლევინსი.

ნატოელები საკუთარ ქვეყანაშიც ასე აკეთებენ. მაგრამ ახლა, რადგან მაინც უცხო მიწაზე არიან, ორმაგად ცდილობენ — ხან „ღია დღე“ მოაწყვეს ბაზაზე, ხან სკოლას ამოუყვანეს და შეუღებეს ლობი, ხან ძალების თავშესაფარი ააშენეს.

„ადგილობრივებისგან უმთავრესად სიტყვა „მადლობა“ გვემის. იციან, რისთვის ვართ აქ, იციან, რომ შორს ოჯახები დაგტოვეთ და ჩამოვყვით. იციან, რომ ნატო ძალიან ეფექტური აღიანისა და აქ დავერჩებით, სანამ ვითარება და მფობლების (რუსეთის) ქცევა არ შეიცვლება.“ — აცხადებს შონ ფრენჩი, ლატვიაში ნატოს მრავალეროვანი საბრძოლო ჯგუფის სარდალი.

„პუტინის სამყარო“, საქართველო და ბალანსის აუსილვებლობა

ნიუ-იორკის უნივერსიტეტის ვაშინგტონის ფილიალში გამართულ შეხვედრაზე, პროფესორი ანჯელა სტენტი, ჯორჯთაუნის უნივერსიტეტის ევრაზიის, რუსეთის და აღმოსავლეთ ევროპის სწავლებათა ცენტრის დირექტორი, დამსწრეებს თავის ახალ წიგნზე — „პუტინის სამყარო“ — ესაუბრა. წიგნი რუსეთის ბოლო 20 წლის ლიდერის აღზევებას, დასავლეთთან დაპირისპირების დინამიკას, მსოფლიო არენაზე დამკვიდრების მეთოდებს და შესაძლო მიზნებს ანალიზებს.

„არ ვიცი, აქვს თუ არა მას გენერალური გეგმა, მაგრამ პუტინის სურვილია, დაიწყო იმაში, რომ რუსეთის გარეშე არც ერთი მნიშვნელოვანი საერთაშორისო გადაწყვეტილება არ მიიღონ... მასთან კონსულტაციები გაიარონ, ანგარიში გაუწიონ და დანარჩენმა სამყარომ აღიაროს, რომ რუსეთი დიდი ძალაუფლების მქონე ქვეყანაა“ — ამბობს პროფესორი სტენტი.

კრემლის ერთ-ერთი მთავარი მეთოდი, დასავლეთთან და

ახლო სამეზობლოში წარმოებულ ე.წ. ჰიბრიდულ ომებში, ყოველთვის იყო დეზინფორმაცია. რუსეთი ერთ-ერთი პირველი იყო, ვინც ის სოციალურ მედიაშიც წარმატებით დაწერდა.

ბოლო ანგარიშების მიხედვით, რუსული დეზინფორმაციის სამიზნე სულ ცოტა, 24 ქვეყანა გახდა. პრინციპის უნივერსიტეტის ვებგვერდზე გამოქვეყნებული ანგარიშის მიხედვით, 2019 წელს მოსკოვი განსაკუთრებით აქტიურად მუშაობდა მაგალითად იმაზე, რომ უკრაინაში და ბელარუსში შემცირებულიყო როგორც დასავლური პოლიტიკის მხარდამჭერთა რიცხვი, ასევე — მთავრობის პოპულარობა.

„ფაქტია, რუსული პროპაგანდა სხვადასხვა მეთოდს იყენებს. სიცრუის და ნახევრად სიმართლის გავრცელების გარდა, ზოგჯერ მათ ტყუილის მოფიქრებაც არ სჭირდებათ. სიმართლეზე აქცენტი ისე კეთდება, რომ ხალხში მთავრობის ნდობა შესუსტდეს...“

იმ ფონზე, როცა რუსეთს საქართველოს 20 პროცენტი ოკუპირებული აქვს და ქვეყანა ამით ძლიერ დასუსტებულია, პროფესორ სტენტის აზრით, ახლა რუსეთის მთავარი მიზანია, დაარწმუნოს საქართველო, რომ დასავლეთი მის მიმართ ინტერესს თანდათან კარგავს. მოსკოვი ცდილობს, აიძულოს თბილისი, მეტი პატივი სცეს რუსეთის ინტერესებს.

პროფესორ სტენტის თქმით, „საქართველო და მსგავსი ქვეყნები, რა თქმა უნდა, შეეცდებიან, დამოუკიდებლობა მაქსიმალურად შეინარჩუნონ, გააღრმავონ თანამშრომლობა დასავლეთთან, ევროკავშირთან, ნატოსთან. თუმცა, არსებობს ლიმიტები, თუ რას იზამს, რის გაკეთება შეუძლია დასავლეთს არა მარტო საქართველოს, არამედ რუსეთის სამეზობლოში მყოფ ნებისმიერ ქვეყანაში, უკრაინის ჩათვლით...“

ამასთან, რუსეთთანაც საჭიროა ისეთი ურთიერთობის შენარჩუნება, რომელიც მოსკოვის პროვოცირებას არ გამოიწვევს, რომ იმაზე მეტი არ ქნას, რაც უკვე ჩაიდინა. ეს არ არის იოლი პოზიცია საქართველოსთვის, მაგრამ ბალანსის დაცვა, ჩემი აზრით, კიდევ დიდხანს იქნება საჭირო.“

ორიოდე წლის წინ საქართველოში ვიყავი და მახსოვს, იქ ვსაუბრობდით იმაზე, თუ როგორ გაუჩნდა ხალხს ახალი, უკეთესი მომავლის იმედი საბჭოთა კავშირის დაშლის შემდეგ... სწორედ ამაზე ამხვილებს დღეს რუსეთი ყურადღებას. მას სურს, რომ დააფიქროს ხალხი: ესაა ის, რასაც ველოდი? სად არის დაპირებული სამუშაო ადგილები? სადაა უკეთესი ცხოვრება? ეს ძალიან, ძალიან ეფექტური მეთოდია, სწორედ იმიტომ, რომ აპელირება სიმართლეზე ხდება“ — ამბობს ჯილ დოერთი, მკვლევარი უილსონის ცენტრიდან. ის 30 წლის მანძილზე ტელეკომპანია „სი-ენ-ენის“ ჟურნალისტი იყო და 2008 წელს საქართველო-რუსეთის ომს აშუქებდა.

საქართველო-რუსეთს შორის ურთიერთობის თემამ შეხვედრაზე არაერთხელ წამოიწია.

ანჯელა სტენტის აზრით, დასავლეთი მაშინ შეცდა, როცა ჩათვალა, რომ პრობლემა მხოლოდ კომუნიკურ პარტიკაში იყო და საბჭოთა კავშირის დაშლასთან ერთად, ის ამოიწურა. შესაბამისად, პუტინის აღზევების პერიოდში, არ არსებობდა რუსეთთან ურთიერთობის სტრატეგია, მაშინ როცა პუტინს, ჯერ კიდევ 2 ათეული წლის წინ ხელისუფლებაში მოსვლისას, აშკარად გააჩნდა გეგმა, რომლის განხორციელებასაც ის თანმიმდევრულად შეუდგა.

დღეს, მოსკოვის ღია, თუ ფარული აგრესიის პირისპირ, ისევ მთელი დასავლეთია. თუმცა, ანალიტიკოსების თქმით, რუსეთი ეკონომიკურად და სამხედრო თვალსაზრისით, ძალიან სუსტია იმისთვის, რომ დასავლეთს რეალური ზიანი მოუტანოს.

ინფორმაცია მისაწოდებელი ბუნებრივი გაზის ფასის შესახებ

„მისაწოდებელი ბუნებრივი გაზის ფასის შესახებ“ ინფორმაცია წარმოადგენს საცალო მომხმარებლისათვის (მოსახლეობისა და გამანაწილებელ ქსელზე მიერთებული სხვა მომხმარებლისათვის) ბუნებრივი გაზის ფასის შეთავაზებას (ოფერტს) დამატებით, განსაკუთრებული პირობების გარეშე, „ბუნებრივი გაზის მიწოდებისა და მოხმარების წესების“ შესაბამისად. თქვენი (მომხმარებლის) მიმდინარე სამომხმარებლო ტარიფი სხვადასხვა კომპონენტებთან ერთად შედგება მიმწოდებლისა და განაწილებლის ლიცენზიატის მომსახურების კომპონენტებისაგან. მომხმარებელს, სურვილის შემთხვევაში, შეუძლია აირჩიოს და ბუნებრივი გაზის შესყიდვაზე გააფორმოს ხელშეკრულება იმ მიმწოდებელ (ბუნებრივი გაზის გამყიდველთან), რომელიც უკეთეს პირობებს შესთავაზებს (მიუხედავად იმისა, ეწევა თუ არა აღნიშნული მიმწოდებელი მისთვის ბუნებრივი გაზის განაწილების საქმიანობას). ბუნებრივი გაზის გამანაწილებელი ქსელის მომსახურე კომპანიის (განაწილებლის ლიცენზიატის) არჩევა არ ხდება. მიმწოდებლის არჩევისა და ხელშეკრულების

გაფორმების შემდეგ, მიმწოდებელი (ბუნებრივი გაზის გამყიდველი) თვითონ უზრუნველყოფს ბუნებრივი გაზით თქვენს მომარაგებას იმ განაწილების ლიცენზიატის მეშვეობით, რომელიც ფლობს გაზგანაწილების ქსელს. განაწილების ლიცენზიატი ვალდებულია ხელი შეუწყოს მომხმარებელსა და ნებისმიერ გაზის მიმწოდებელს შორის ურთიერთობას. თუ თქვენს მოთხოვნებს სრულად აკმაყოფილებს იმ მომსახურე კომპანიასთან (მიმწოდებელთან) ურთიერთობა, რომელიც ამჟამად გაწვდით ბუნებრივ გაზს (ახდენს კეთილსამართლოდ გამოწერას არსებული, შეთანხმებული ფასით), წინამდებარე ინფორმაცია არ წარმოადგენს არსებული ურთიერთობების გადახედვის საფუძველს. აღნიშნული შეთავაზების საბოლოო ფასის განსაზღვრისთვის, ცხრილი №1-ში თქვენთვის სასურველი მიმწოდებლის შეთავაზებულ ფასს ემატება თქვენი გამანაწილებელი ქსელის მომსახურე განაწილების ლიცენზიატის განაწილების ან გატარების ტარიფი (იხ. შენიშვნა*), შეთავაზება ძალაშია ამავე ფორმით სხვა შეთავაზებამდე.

1. საცალო მომხმარებელზე მისაწოდებელი ბუნებრივი გაზის შესახებ ინფორმაცია

ცხრილი N1

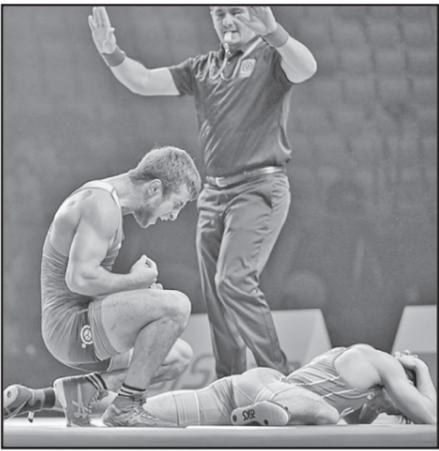
№	ბუნებრივი გაზის მიმწოდებელი	იურიდიული მისამართი	ცხელი ხაზის ტელ. ნომერი, მობ. ნომერი, ელ. ფოსტა	საცალო მომხმარებელზე მისაწოდებელი ბუნებრივი გაზის წლიური მოცულობა (კუბ.მ.)	**მომხმარებელი ბუნებრივი გაზის შეთავაზებული ფასი (დღის გარეშე თეთრი/კუბ.მ.) მომხმარებელთა კატეგორიების მიხედვით
1	შპს „თბილისი ენერჯი“ (ფაქტურაგაზი)	ქ. თბილისი მიცეციხის ქ. №18ა, დელისის III შესახვევი №22	114 0(32) 240 40 04 faqsi 0(32) 237 64 93 ტელ.0(32)237 63 80 public@te.ge	საყოფაცხოვრებო - 469 700 000 არასაყოფაცხოვრებო - 128 834 375	საყოფაცხოვრებო - 29.954 არასაყოფაცხოვრებო - 63.73- 82.87
2	სს „სოკარ ჯორჯია გაზ დისტრიბუშენ“	ქ.თბილისი, ქიხიის ქ. №13	16 114 0(32) 2 54 94 30 sggd@socar.ge	არასაყოფაცხოვრებო - 1 400 000	არასაყოფაცხოვრებო 80.09
3	შპს „სოკარ ჯორჯია გაზი“	ქ. თბილისი, 300 არაგველის ქ. №24	16 114; socargaz@socar.ge	საყოფაცხოვრებო - 440 000 000 არასაყოფაცხოვრებო - 130 000 000	საყოფაცხოვრებო - 26.381 - 26.909 არასაყოფაცხოვრებო - 51.486-70.449
4	სს „საქორგაზი“	ქ. თბილისი, ქიხიის ქ. №13	16 114; sakorgazi@socar.ge	საყოფაცხოვრებო - 9 500 000 არასაყოფაცხოვრებო - 3 400 000	საყოფაცხოვრებო - 26.379-41.82 არასაყოფაცხოვრებო - 58.523-75.966
5	შპს „თელავაზი“	ქ. თელავი, ვარდმოცილის ქ №15	16 114	საყოფაცხოვრებო - 12 800 000 არასაყოფაცხოვრებო - 4 600 000	საყოფაცხოვრებო - 28.634 არასაყოფაცხოვრებო - 62.004-76.072
6	სს „ენერგოკავშირი“	ქ. თბილისი, მუხიანი, I მ/რ, კორპ. №13	0(32) 264 28 69 info@energokavshiri.ge	საყოფაცხოვრებო - 10 800 000 არასაყოფაცხოვრებო - 800 000	საყოფაცხოვრებო - 28.634 არასაყოფაცხოვრებო - 67.17
7	შპს „გოგოჭური და კომპანია“	გარდაბანი, სოფ. გამარჯვება	592 80 40 10 venera-veneral@gmail.ru	არასაყოფაცხოვრებო - 3 500 000	არასაყოფაცხოვრებო - 96.6
8	შპს „არზუ-გაზი“	გარდაბნის რ-ნი, სოფ. ვახტანგისი	599 16 03 56	საყოფაცხოვრებო - 450 000 არასაყოფაცხოვრებო - 25 000	საყოფაცხოვრებო - 30.3 არასაყოფაცხოვრებო - 67.86
9	სს „საჩხერე-გაზი“	ქ. საჩხერე, თამარ მეფის ქ. ჩიხი №8	0(435) 2 51 15; 514 11 22 11 sachxeregazi@yahoo.com	საყოფაცხოვრებო - 5 800 000 არასაყოფაცხოვრებო - 2 700 000	საყოფაცხოვრებო - 28.634 არასაყოფაცხოვრებო - 78.255-86.73
10	შპს „გამა“	ქ.თბილისი, კახეთის გზატკეცილი №67	0(32)224 25 90. info@gamagaz.ge	არასაყოფაცხოვრებო - 1 300 000	არასაყოფაცხოვრებო - 85.87
11	შპს „ყამარი მ“	ქ. თბილისი, მუხიანი 2, გამარჯვების ქ. №74	0(790) 88 59 99 551 00 00 58 yamariam@mail.ru	საყოფაცხოვრებო - 3 700 000 არასაყოფაცხოვრებო - 280 000	საყოფაცხოვრებო - 26.477 არასაყოფაცხოვრებო - 72.74
12	შპს „ვარკეთილიანი“	ქ.თბილისი, ვარკეთილი 3, III მკრ რ-ნი რაიონულ დელის ქ№11	(032)227 50 40 (032) 27 50 41 varketilairi@gmail.com	საყოფაცხოვრებო - 15 000 000 არასაყოფაცხოვრებო - 1 000 000	საყოფაცხოვრებო - 28.63 არასაყოფაცხოვრებო - 79.43
13	შპს „დიდი დილომი“	ქ.თბილისი, დიდი დილომი; მირიან მეფის ქ. №11	0(32) 253 34 36, info@didi-digomgaz.ge	საყოფაცხოვრებო - 12 500 000 არასაყოფაცხოვრებო - 850 000	საყოფაცხოვრებო - 27.432 არასაყოფაცხოვრებო - 79.221
14	შპს „ტაბა“	ქ.თბილისი, ტაბახმელა	ცხელი ხაზის ტელ. ნომერი: 0790 10 04 04; 577 99 88 99 info@tabagas.com	საყოფაცხოვრებო - 1 200 000 არასაყოფაცხოვრებო - 50 000	საყოფაცხოვრებო - 28.634 არასაყოფაცხოვრებო - 88.307
15	შპს „დი-ვი-ეს“	გარდაბნის რ-ნი, სოფ. ყარაჯალა	577903509 mkiladze@cgc.ge	საყოფაცხოვრებო - 14 000 არასაყოფაცხოვრებო - 1 500 000	საყოფაცხოვრებო - 26.382 არასაყოფაცხოვრებო 71.0-83.0
16	შპს „ენერჯია +“	ქ. ქუთაისი, ზ.გამსახურდიას ქ №58	551 15 64 51	არასაყოფაცხოვრებო - 2 500 000	არასაყოფაცხოვრებო - 73.5
17	შპს „გასკოპიუსი“	სენაკი, წმინდა ნინოს ქ. №1	114; 0(32) 219 38 80 (ქოლ ცენტრი); 0(413)22 15 70; 599 74 02 90; 555 49 44 55; gaskoplus@gmail.com	საყოფაცხოვრებო - 3 700 000 არასაყოფაცხოვრებო - 1 500 000	საყოფაცხოვრებო - 26.382 არასაყოფაცხოვრებო - 82.483-95.449
18	შპს „აკრიანი 2006“	გარდაბანი, სოფ. მარტყოფი	599 14 17 45	საყოფაცხოვრებო - 1 400 000 არასაყოფაცხოვრებო - 55 000	საყოფაცხოვრებო - 26.382 არასაყოფაცხოვრებო - 72.145
19	შპს „ჩირადანი XXI საუკუნე“	ქ. თბილისი, ქუბურას ქ. №59	0(32) 254 12 37 chiragdani21@mail.ru	საყოფაცხოვრებო - 5 400 000 არასაყოფაცხოვრებო - 400 000	საყოფაცხოვრებო - 31.669 არასაყოფაცხოვრებო - 74.1
20	შპს „ეს ჯი გაზ-კომპანი“	ქ. ახალქალაქი, თავისუფლების ქ. №100	(0362) 22 32 44 ltd.sjgascompany@gmail.com	საყოფაცხოვრებო - 20 000 000 არასაყოფაცხოვრებო - 2 800 000	საყოფაცხოვრებო - 26.382 არასაყოფაცხოვრებო 110.0 - 120.0
21	შპს „ჩირადანი“	ლაგოდეხი სოფ. თელა	599 91 38 93	საყოფაცხოვრებო - 300 000	საყოფაცხოვრებო - 26.382
22	შპს „ვაკე“	ქ. თბილისი ელ.ახელედინის ქ. №30	577 60 95 60 ; 593 27 17 12 ltdvake@mail.ru	საყოფაცხოვრებო - 902 000 არასაყოფაცხოვრებო - 110 500	საყოფაცხოვრებო 31.669 - 32.589 არასაყოფაცხოვრებო - 88.7
23	შპს „მამედ“	მარნეული სოფ. ყიზილაჯლო	0(357) 22 61 57; 599 56 19 73; 592 35 03 55; mamed1947@mail.ru	საყოფაცხოვრებო - 1 800 000 არასაყოფაცხოვრებო - 600 000	საყოფაცხოვრებო 26.865-35.339 არასაყოფაცხოვრებო - 77.712

* - თუ ბუნებრივი გაზის მიმწოდებელი ეწევა ბუნებრივი გაზის განაწილების საქმიანობასაც, მომხმარებელს დაერიცხება შესაბამისი განაწილების ლიცენზიატისთვის დადგენილი განაწილების ტარიფი, ხოლო თუ ბუნებრივი გაზის მიმწოდებელი და გამანაწილებელი სხვადასხვა პირია, მომხმარებელს დაერიცხება შესაბამისი განაწილების ლიცენზიატისთვის დადგენილი გატარების ტარიფი. ** - შეთავაზებული ბუნებრივი გაზის ღირებულებაში შედის ტრანსპორტირების მომსახურება (ტარიფი) გაზგამანაწილებელ ქსელამდე (განაწილების ან/და გატარების მომსახურების გარდა). მიმწოდებელს, რომელსაც თვითოველი კატეგორიისთვის შეთავაზებული აქვს ორი ფასი, ეს არის ზღვრული

ფასები (ქვედა და ზედა ზღვარი) - ბუნებრივი გაზის განაწილების და გატარების ამჟამად მოქმედი ტარიფები დადგენილია კომისიის (სემეკის) 2005 წლის 30 დეკემბრის 30 დადგენილებით.

მიმწოდებელი ან გამანაწილებელი კომპანიის მხრიდან რაიმე სახის წინააღმდეგობის შემთხვევაში, მიმართეთ საქართველოს ენერჯეტიკისა და წყალ-მომარაგების მარეგულირებელ ეროვნულ კომისიას შემდეგ მისამართზე: ქ. თბილისი მიცეციხის ქ. 19 +995 032 2 42 01 80

სალიჩასა და ტაბაგა

ბერძენი-რომაული ჟიუდო

საორტის ამ სახეობაში საქართველოს 12 წელიწადია (ათენის ოლიმპიადის ვერცხლის პრიზიორმა რამაზ ნოზაძემ (96 კგ) და დავით ბედინაძემ (60 კგ) 2007 წელს ბაქოში მოიპოვეს ოქროს მედალები) უფროსებს შორის ჩემპიონი არ ჰყოლია და ნახევარი კილოგრამ წონით კატეგორიაში ნუგზარ ნურნუშიამ გატეხა: ჯერ ჩინელი ლიუო ძაოს 9:0 მოუგო, შემდეგ მის გზას გაუყენა რუსი ვიტალი კაბალოვი (83), ნახევარფინალში იაპონელი შოთა ოგავას აჯობა (80), გადამწყვეტ ორთაბრძოლაში კი მასპინძელი ხორლან ჟაკანში დაჯობა (9:0) და ააცრემლა. ცუდი ის არის, რომ 55 კილოში ტოკიოს ოლიმპიადის ლიცენზია არ თამაშდებოდა და, შესაბამისად, ნურნუშია მხოლოდ მსოფლიოს ჩემპიონის ტიტულით დაკმაყოფილდა.

ქართველი ოქროს უპოდგომა

ამბოზინ, წინილებს შემოდგომაზე ითვლიანო. და აი, ქართველებს ოქროს შემოდგომა აქვთ – აქვთ ხალიჩაზე, იქით – ტაბაგაზე: ახალგაზრდა ძიუდოისტებმა, სხვა ჯილდოებზე რომ არაფერი ვთქვათ, ფინეთის ქალაქ ვანტააში ექვსი ოქროს მედალი დაიმსახურეს, ხოლო „კლასიკური“ სტილით მოჭიდავეებმა ასპარეზობის პირველ დღეს ყაზახეთის დედაქალაქ ნურსულთანში საქართველოს პირველი ოქროს ოქროს მედალი დაიმსახურეს და ტოკიოს 2020 წლის ოლიმპიური თამაშების ერთი საგზური მოიპოვეს.

ასევე, მხოლოდ „ოქროს“ დაყაბულდა 82 კილოში ლაშა გობაძე, რადგან არც ეს წონა ოლიმპიური. ლაშამ სტარტზე ამერიკელ ჯონ ვალტერ სტეფანოვიჩს მოუგო (7:0), შემდეგ, ასევე, მშრალი ანგარიშით დაამარცხა ჩინელი ჰაიტიანი ძიანი (9:0), ნახევარფინალში უზბეკ ნურბეკ ხაშიმბეკოვს სძლია (3:1), ხოლო ფინალში ქართველმა ფალავანმა აზერბაიჯანელ რაფიკ ჰუსეინოვს 5:3 აჯობა. ჩვენებურმა უპოდგომამ პირველივე პერიოდში მოიპოვა - 5:0 დანინაურდა. მეორე პერიოდში აზერბაიჯანელმა სამი ქულა აართვა გობაძეს, მაგრამ მსოფლიოს ბრინჯაოს პრიზიორმა უპოდგომის შენარჩუნება და კვარცხლბეკის უმაღლეს საფეხურზე ასვლა მაინც შეძლო. საქართველოს ბერძენულ-რომაული ჟიუდოს ისტორიაში ლაშა მე-15 მსოფლიოს ჩემპიონია. საგულისხმოა ისიც, რომ ერთ ტურნირზე ქართველებს მსოფლიოს ორი ჩემპიონი მესუთედ ჰყავთ.

ქიულო

ფინეთის ქალაქ ვანტააში დამთავრდა ახალგაზრდა ძიუდოისტთა ევროპის ჩემპიონატი, რომელშიც საქართველოს წარმომადგენლებმა ცხრა მედალი მოიპოვეს და გუნდური პირველი ადგილი დაიკავეს. კვარცხლბეკის უმაღლეს საფეხურზე ავიდნენ ეთერ ლიპარტელიანი (57 კგ), გიორგი თუთაშვილი (66 კგ), ტატიო გრიგალაშვილი (81 კგ), ლაშა ბექაური (90 კგ), ილია სულამანიძე (100 კგ) და გელა ზაალიშვილი (+100 კგ). თანაგუნდელ გრიგალაშვილთან გადამწყვეტ ბრძოლაში დამარცხდა ვლადიმერ ახალკაცი (81 კგ), რომელსაც ვერცხლის მედალი ერგო, ხოლო მარიამ ჭანტურიამ (70 კგ) და მიხეილ ბექაურმა (90 კგ) მესამე ადგილები დაიკავეს. საგულისხმოა, რომ ვაჟთა შვიდი წონითი კატეგორიიდან ხუთში ქართველებმა მოიხვეჭეს „ოქროები“.

ლესო ცინცაძე

ჩოგბურთი

ბასროლა ჩახეთი

თბილისელმა ჩოგბურთელმა ეკატერინე გორგოძემ წარმატებით ითამაშა ქალთა 25.000-იანი ტურნირში, რომელსაც ჩახეთის ქალაქმა ფრადეკ მისტეკმა უმასპინძლა. ჩვენებური ერთეულებში მესამე ნომრად იყო განთესილი. გორგოძემ ზედიზედ სძლია ჩანელ ვან ნგუნს (აშშ) - 7:5, 6:3, მაკედონელი ლინა ჯორჩესკას - 3:6, 6:3, 6:3, ჩეხ ჯესიკა მალეჩკოვას - 5:2 (მეტოქემ ტრავმის გამო ასპარეზობა ვერ დაასრულა), შეჯიბრების მე-6 ნომერ დესპინა პაპამიჩაღს (საბერძენეთი) - 6:0, 6:2, ხოლო ფინალურ პაექრობაში გერმანელი კატარინა გერლახი დაამარცხა - 6:1, 7:6, რომელიც გორგოძეს შარშან ესენის 25.000-იანი ტურნირის სტარტზეც ჩამოუშორებია გზიდან - 6:0, 1:6, 6:1. მიმდინარე კვირას გორგოძე საფრანგეთის

60.000-იანი ტურნირის ძირითად ბადეში ჩაებმება. ლაშა დიღია

სუმო

ბრძოლას აბრძოლებს

აპი ბაშოს მეცხრე საშეჯიბრო დღე კვლავ წარმატებული გამოდგა ლევან გორგაძისთვის. ტოჩინოშინი კომუნაში ენდოს დაუპირისპირდა და მისი დამარცხება ჰატაკიკომის ილეთით მოახერხა.

ჩვენებურმა შეტაკებისთანავე დასცა მეტოქე და შემოდგომის სუპერტურნირზე მეოთხე გამარჯვება დოპიოზე მოიპოვა. ქართველმა დადებითი ბალანსის მოსაპოვებლად გარკვეული შანსები დაიტოვა, ამიტომ დარჩენილი 6 ორთაბრძოლიდან 4 მოგება მართებს, წინააღმდეგ შემთხვევაში ოქტომბრის პრესტიჟულ ტიტულს დაკარგავს.

ეს აღნიშნული წყვილის მე-11 დაპირისპირება გახლდათ, რომელთაგანაც ქართველმა 5 მოგებით დაასრულა,

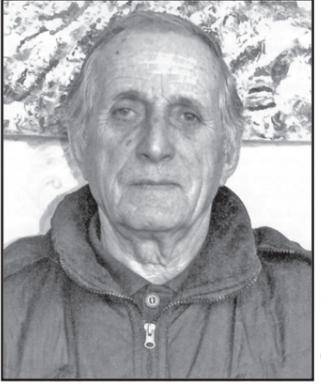
ექვსში კი თავად და-მარცხდა. ლევანის მომდევნო მეტოქე მეხუთე მაგაშირა ჩიიოტარიუ იქნება, რომელსაც მიმდინარე ბაშოზე 2 მოგების საპირისპიროდ 7 მარცხი აქვს. რაც შეეხება ურთიერთშეხვედრებს, ტოჩი მეტოქეს დიდად ალემტება, რადგან ცხრა დაპირისპირებიდან მხოლოდ 2-ში დამარცხდა, 7-ჯერ კი ორთაბრძოლა თავის სასარგებლოდ დაასრულა. წლის მეხუთე სუპერტურნირს 8 მოგებით და 1 მარცხით მერვე მაგაშირა ოკინოუმი და მე-10 მაგაშირა მესეი ლიდერობენ, 7:2-ზე ბალანსი კი მიტაკეუსს, ტაკაკეუსს და ასანოიამას აქვთ.

კობა კოხანაძე

გონდო კაპუზავა - 75

მაგრამ ის მაინც პირველი იყო...

გონდო კაპუზავას სულ რომ არაფერი გაეკეთებინა, ქართული ფეხბურთის მატინეში მაინც ოქროს ასოებით ჩაწერდა საკუთარ სახელს, რადგან ვიტალი დარასელიას პირველი მწვრთნელობა, დამეთანხმებით, თავისთავად მეტყველებს ყველაფერზე.

„ოჩამჩირელი ვარ. ამ პატარა ქალაქში ყველას ერთმანეთი უყვარდა. რაც დედაა შვილისათვის, იგივეა აფხაზეთი ჩემთვის. თითქმის მთელი ცხოვრება იქ გავატარე და ყველაფერი იქ დამარჩა. არამარტო სახლკარი, მეგობრებიც - როგორც ქართველი, ისე აფხაზი. იქ სულ სხვა სიყვარული იყო“ - სევდიანად გვიზიარებს გულსტკივილს სამშობლოში ლტოლვილად ქცეული ფეხბურთელთა თაობების აღმზრდელი და ჩვეული პირუთვნელობით ამხელს საყვარელ საქმეში შექმნილ სავალალო ვითარებას:

„ქართულ ფეხბურთში დღეს კატასტროფული მდგომარეობაა. პრობლემის სათავე ის გახლავთ, რომ სახელმწიფო სექტორში აღარაფერი დარჩა - ყველაფერი გაიყიდა და ყველა საფეხბურთო გუნდი კერძოა. ადრე სპორტის ამ სახეობაში ახალბედებს უფასოდ ვწვრთნიდით, თანხებითაც და სამოსითაც ჩვენ უზრუნველყოფდით, თანხებითაც და სამოსითაც ჩვენ უზრუნველყოფდით, თანხებითაც და სამოსითაც ჩვენ უზრუნველყოფდით, თანხებითაც და სამოსითაც ჩვენ უზრუნველყოფდით...“

დღეს კი, თუ ფული არ გაქვს, ვერსად დაკავდები. შესაბამისად, ტალანტებიც იკარგება. ვარჯიშობს ის, ვისაც ფული აქვს, ნიჭიერი ბავშვი კი უსახსრობის გამო სახლში ზის.

მოკლედ, მიმაჩნია, რომ ეს სახელმწიფოს პრობლემაა და ბიზნესმენებთან ერთად მანვე უნდა მოაგვაროს“.

ძნელია არ დაეთანხმო საქართველოს დამსახურებულ მწვრთნელს, ღირსების ორდენოსან ღირსეულ პიროვნებასა და პროფესიონალ სპეციალისტს, რომელიც მდიდარ გამოცდილებას პოპულარულ საფეხბურთო სკოლა „ავაზში“ უზიარებს შეგირდებს.

დიდი ოჯახის უფროსს 75 წლის იუბილეს ვულოცავთ და სანატრელ აფხაზეთში დაბრუნებას ვუსურვებთ.

„სა“ საორტის რედაქცია

კალათბურთი

უკვე - ორგზის!

13-წლიანი შესვენების შემდეგ ესპანეთი მეორედ ავიდა საკალათბურთო ოლიმპზე. ჩინეთში დასრულებული ფორუმის ფინალში სერჯიო სკანიოლოს გუნდმა მსოფლიოს პირველი ჩემპიონი (1950 წ.) არგენტინა გააცამტყვრა - 95:75.

კლავერმა და ძმებმა გომესებმა. მატჩი III ადგილისთვის: საფრანგეთი - ავსტრალია 67:59.

© ეს უნდა იცოდეთ!

კლიმატის ცვლილების სწრაფი ტემპი

კლიმატის ცვლილებასთან დაკავშირებული ექსტრემალური მოვლენები, მაგალითად, როგორც არის ევროპაში ამ ზაფხულს აღრიცხული სითბური ტალღები (ძლიერი სიცხე), გაცილებით უფრო ადრე ხდება, ვიდრე ამას სპეციალისტები ელოდებოდნენ. ამის შესახებ მეცნიერი და პროფესორი, სერ კინგი BBC-თან საუბარში აცხადებს.

როგორც მან BBC-ს უთხრა, ის რამდენიმე მნიშვნელოვანმა მოვლენამ „შეაშინა“, რის გამოც დიდ ბრიტანეთს კლიმატის ცვლილებასთან დაკავშირებით შემდეგი 10 წლის მიზნების გადახედვისკენ მოუწოდებს. თუმცა, როგორც გაეროს ექსპერტი კლიმატის საკითხებში აცხადებს, სიტყვამ „შიში“ ახალგაზრდებში შესაძლოა, დეპრესია და დაძაბულობა გამოიწვიოს.

კლიმატის ცვლილების ნაწილი არ ეთანხმება. მაგალითად, მსოფლიო მეტეოროლოგიური ორგანიზაციის გენერალური მდივანი პეტერი ტაალასი აცხადებს, რომ ის სრულად ეთანხმება გაეროს მიზნებს კლიმატის ცვლილებასთან დაკავშირებით, თუმცა აკრიტიკებს რადიკალურ მწვანე მოძრაობებს. ტაალასის თქმით, პოლარული ყინული ნამდვილად დნება, მაგრამ, მისი აზრით, საზოგადოებაში შიშის გაჩენა პარალიზებას გამოიწვევს, ასევე ახალგაზრდებში მენტალური პრობლემების წინაპირობა გახდება.

კლიმატის დამცველი კამპანიის მონაწილეები კი აცხადებენ, რომ ადამიანები არ იმოქმედებენ იქამდე, სანამ არ შევინდებთ. BBC-სთან ინტერვიუში პროფესორი კინგი (რომელიც ხელისუფლების ყოფილი მრჩეველი მეცნიერია გაეროს დაცვის საკითხებში) ამბობს: „შიში მართებულია. ჩვენ ველოდებით ტემპერატურის მატებას, მაგრამ წინასწარ არ განვიხილავს ის ექსტრემალური მოვლენები, რომელიც დღეს სახეზე გვაქვს“. რამდენიმე სხვა მეცნიერ-პროფესორი კინგის შემოთავაზებას და შიშებს იზიარებს.

ფიზიკოსი ლონდონის საიმპერატორო კოლეჯიდან, პროფესორი ჯო ჰაი (Jo Haigh) ამბობს: „პროფესორი კინგი მართალია, რომ ეწინააღმდეგება მეც მეწინაა“.

რამდენად მისაღება კლიმატის ცვლილებაზე ემოციური და შემაშინებელი სიტყვებით საუბარი, ამას მეცნიერებისა და საქმის სპე-

„როდესაც ჩვენ ვიყავით ახალგაზრდები, ჩვენ ბირთვული ომის გეგმინოდა. სერიოზულად ვფიქრობდით, რომ უმჯობესი იქნებოდა, თუ შვილები არ გვეყოლებოდა“, – ამბობს პეტერი ტაალასი. „ახლაც იმავე სენტიმენტებს ვგრძნობ ახალგაზრდებში. ასე, რომ ჩვენ კომუნიკაციის მეთოდებში ცოტა ფრთხილად უნდა ვიყოთ“, – ამბობს ტაალასი.

23 სექტემბერს ნიუ-იორკში გაეროს კლიმატის მორიგი სამიტი დაიწყება.

სსოვნა

გოდერძი კუპრაძე

საქართველოს საინჟინრო საზოგადოებამ დიდი დანაკლისი განიცადა – გარდაიცვალა გამოჩენილი ენერგეტიკოსი, ღრმად განსწავლული ინჟინერი და პრაქტიკული გამოცდილების მქონე სპეციალისტი გოდერძი კუპრაძე.

დაიბადა 1945 წლის 25 თებერვალს წყალტუბოს რაიონის სოფელ გეგუთში. 1969 წელს დაამთავრა საქართველოს პოლიტექნიკური ინსტიტუტის ენერგეტიკის ფაკულტეტი „ელექტროსადგურების“ სპეციალობით. 1963-1965 წ. მუშაობდა თბილისის თბოელექტროცენტრალის საქვებე საამქროს ზეინკლად. 1969 წ. მუშაობა დაიწყო რიონჰესის კასკადში მორიგე ინჟინრად; 1970 წელს – ვარციხე ჰესების კასკადის ელექტროლაბორატორიის ინჟინრად. 1975 წ. ლაინიშნა ელექტრომექანიკური საამქროს უფროსად, ხოლო 1976 წ. – ვარციხე ჰესის პირველი ჰესის სადგურის უფროსად; 1979 წელს – ვარციხე ჰესების კასკადის მთავარ ინჟინრად. 1985-2005 წ.წ. ვარციხე ჰესის კასკადის გენერალური დირექტორია. ამ წლების მანძილზე მან განსაკუთრებულად სასარგებლო პროფესიონალური გამოცდილება შეიძინა, რაზედაც მეტყველებს ის გარემოება, რომ ვარციხე ჰესების კასკადში შემავალი ოთხი, ტიპურად ერთნაირი ჰიდროელექტროსადგური უშუალოდ მისი ხელმძღვანელობით გაიშვა 1976, 1978, 1980 და 1988 წ.წ.

მისი გამოგონებებისა და რაციონალიზატორული წინადადებების დანერგვამ დიდი როლი შეასრულა ვარციხე ჰესების კასკადის მუშაობის იმედიანობის უზრუნველყოფაში. სამი გამოგონება დაპატენტებულია „საქპატენტის“ მიერ. 2005 წ. მუშაობდა შპს „ვარციხე 2005“ დირექტორის მრჩეველად. 2006 წ. პენსიონერია და ქ. ქუთაისის ტექნიკური უნივერსიტეტის ენერგეტიკის ფაკულტეტზე აქტიურად ეწევა სასწავლო-სამეცნიერო მოღვაწეობას. განსაკუთრებით აღსანიშნავია მისი დაუღალავი საქმიანობა ფაკულტეტის სახელმწიფო კომისიის თავმჯდომარედ.

მომეცნენა შეზღუდვა ბატონი გოდერძის პროფესიონალური საქმიანობა. უამრავი ინჟინრული ჩანაფიქრი დარჩა განუხორციელებელი. იგი ღირსეული თვისებების მქონე მოქალაქე გახლდათ და სათანადოდ აფასებდა მაღალი ღირებულებების მატარებელ ადამიანებს. წავიდა საზოგადოებისთვის სამაგალითო და ერთგული შვილი. მისი სახელი არასოდეს მიეცემა დავიწყებას.

მსუბუქი იყოს გოდერძი კუპრაძისთვის მშობლიური ქართული მიწა, ნათელში ამყოფოს უფაღმა ზეციურ საქართველოში მისი სული.

მეგობრები

აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის მთავრობა და აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის უმაღლესი საბჭო იუწყებიან, რომ გარდაიცვალა შესანიშნავი მამულიშვილი, აფხაზეთიდან დევნილი საზოგადოების ერთ-ერთი ღირსეული წარმომადგენელი, სამართალმცოდნეობის დარგის წარჩინებული მუშაკი, საქართველოსა და აფხაზეთის დამსახურებული იურისტი, ღირსების ორდენის კავალერი

კონსტანტინე (კოტე) სიჭინავა

და სამძიმარს უცხადებენ განსვენებულის ოჯახს.

ქეთევან ქართველიშვილი

დიდებული ოჯახის შვილი, ჯავარიანი გარეჯელი მანდილოსანი, გიორგიმინდელის სახელოვანი რძალი, სიკეთისა და სიყვარულის განსახიერება, ღირსეული შვილებისა და შვილიშვილების გამზრდელ-აღმზრდელი, მტერთან მტერი და მოყვარესთან მოყვარე, მუდამ სამართლიანი და პრინციპული, ოჯახზე თავგადადებული, სამეგობროს თვალისჩინი, ირგვლივ სიკეთის მთესველი... ვალმოხდელი განერიდა წუთისოფელს ქეთო ქართველიშვილი და ზეციურ საქართველოს შეუერთდა. მისი საოცარი ღვაწლი და თავდადება არასოდეს დაავიწყდება სულხან (სუნო), ლია და დათო ჭიბურავიშვილების ძირძველ, ლამაზ ოჯახს, დიდ სამეგობროს. უტკბილესი მეუღლის, დედისა და ბებიის სახელი მუდამ იცოცხლებს არა მხოლოდ გიორგიმინდაში, არამედ – მთელ საგარეჯოში. მშვიდობით, დიდებული ქალბატონო!

მსუბუქი იყოს შენთვის ქართული მიწა. ოჯახის ახლობლებისა და მეგობრების სახელით მანანა და სპარტაკ ძოგულიაძი

გრიშა ონიანი ოჯახით ღრმა მწუხარებას გამოთქვამს გიორგი მამაცაშვილის დედის

ირინა მამაცაშვილის

გარდაცვალების გამო.

გაზეთ „საქართველოს რესპუბლიკის“ რედაქცია გულითადად უსამძიმრებს მეგობარ ჟურნალისტს გიორგი მამაცაშვილს დედის

ირინა მამაცაშვილის

გარდაცვალების გამო.

ათ წელიწადში უგუხევეართა ბუმი დაიწყება

ტექნოლოგიური განვითარების ეპოქაში, ადამიანებისთვის ყოველგვარი საქმის კეთება გაიოლდა. შეიქმნა უამრავი რესურსი იმისთვის, რომ ყველა სფეროში მარტივად ვიმუშაოთ. სწორედ ამიტომ, მეცნიერები ამტკიცებენ, რომ მომავალ 10 წელიწადში უამრავი პროფესია გაქრება და შესაძლოა, ამან უმუშევრობის დონეც გაზარდოს. კვლევების თანახმად, ცნობილია ისიც, რომ ეს დიდი შემცირება უმეტესად ქალბატონებს შეეხება.

ცვლილებები შეეხება განათლების სისტემას. შესაძლოა, რომ ის ნივთები, რომლებიც განათლების მისაღებად დღეს ჩვენთვის აუცილებელია, 10-20 წლის შემდეგ საერთოდ ვერ გამოვიყენოთ.

ციფრული ტექნოლოგიების განვითარება კარდინალურად შეცვლის საგანმანათლებლო სისტემას. უცხოური გამოცემები წერენ, რომ ონლაინ კურსის სტუდენტები უტოლდება იმ სტუდენტთა რიცხვს, რომლებიც უნივერსიტეტებში ესწრებიან სხვადასხვა ლექციას.

მეცნიერთა აზრით, მომავალში შესაძლებელი იქნება რუტინული საქმეების ავტომატიზირება – ანუ მას სხვადასხვა პროგრამები და რობოტები

შეასრულებენ, სწორედ ამიტომ, 400 მილიონი ადამიანი სამსახურის გარეშე დარჩება. McKinsey Global Institute-ს ცნობით, ეს რიცხვი მსოფლიო მასშტაბით სამუშაო ადგილების 15%-ია.

ბოსტონის უნივერსიტეტის პროფესორის ანგარიშით, 1 ჭკვიანი რობოტი 3 - 6 ადამიანს აკარგინებს სამუშაო ადგილს.

მათი ინფორმაციით, ამ შემცირებაში ყველაზე მეტად ქალბატონები მოხვებიან, რადგან სტატისტიკის მიხედვით, ქალები ყველაზე ნაკლებად ასრულებენ სამუშაოებს, რომელსაც ანალიტიკა ან თუნდაც, ძალის გამოყენება სჭირდება. ქალბატონები უფრო მეტად ასრულებენ რუტინულ სამუშაოებს, ვიდრე მამაკაცები.

მეცნიერთა დაკვირვებით, წლების შემდეგ ყველაზე მეტად თანამშრომელთა რიცხვი შემცირდება ბანკებში და სადაზღვეო კომპანიებში, ასევე ენერგეტიკაში, მრეწველობაში და სავაჭრო სფეროებში.

დაკვირვების მიხედვით პროფესორები ამტკიცებენ, რომ ტექნოლოგიური განვითარება ვერ ავნებს რამდენიმე სფეროში მომუშავე ადამიანებს, მათ შორისაა: ექსპერტები, ანალიტიკოსები, თანამშრომლები, რომლებიც სოციალურ სფეროში საქმიანობენ, მეზღვევები, ასევე ის ადამიანები, რომლებიც ბავშვებსა და მოხუცებს უვლიან.

17 სექტემბერიდან ბრიტანეთის საბჭო და ბრიტანეთის საელჩო საქართველოს ეროვნულ მუზეუმთან ერთად წარმოადგენთ დავით აღმაშენებლის უნიკალური მონეტის გამოფენას.

ბრიტანეთის მუზეუმში დაცული სპილენძის მონეტა, რომელიც მსოფლიოში პირველად, საქართველოს ეროვნულ მუზეუმში გამოიფინება, დავით IV აღმაშენებლის მიერ მოჭრილ მონეტებს შორის ყველაზე მნიშვნელოვანია. მას უდიდესი ისტორიული მნიშვნელობა აქვს საქართველოსთვის. ამ მონეტის წარწერა ასახავს XI-XII საუკუნეების საქართველოს საგარეო პოლიტიკის მთავარ ხაზს. ავერსზე წარმოდგენილია დავით მეფის გამოსახულება ბიზანტიურ სამოსში; თავზე ადგას ჯვრით დამშვენებული გვირგვინი – სტემა, მარჯვენა ხელში გრძელბუნიანი ჯვარი უპყრია, მარცხენაში კი – ჯვრიანი სფერო. გამოსახულების თანმხლები ასომთავრული წარწერა მას მეფე დავითად მოიხსენიებს. რევერსზე, მონეტის ცენტრში, თანაბარმკლავიანი ჯვრის გამოსახულებაა, რომელსაც გარშემო ქართული ასომთავრული

დავით აღმაშენებლის უნიკალური მონეტა

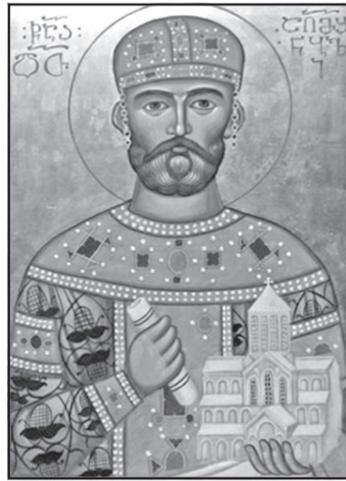
დავით აღმაშენებლის მონეტა
KING DAVID THE BUILDER'S COIN

წარწერა გასდევს: „ქრისტე, დავით მეფე აფხაზთა, ქართველთა, რანთა, კახთა, სომეხთა“.

გამოფენა იმართება საქართველოში ბრიტანული სეზონის

ფარგლებში, რომელიც წარმოადგენს სპეციალურ პროგრამას 60-ზე მეტი ღონისძიებით. სეზონის ერთობლივად წარმოდგენილია ბრიტანეთის საბჭოს

და ბრიტანეთის საელჩოს მიერ. აუდიტორია შეძლებს იხილოს დავით აღმაშენებლის მონეტა როგორც მუზეუმში, ასევე ინტერნეტ სივრცეში – სპეციალურად შექმნილ ახალ ციფრულ პლატფორმაზე: <https://www.britishcouncil.ge/en/king-david>. ვებ-გვერდზე ასევე გაეცნობით დავით აღმაშენებლის ეპოქას და იხილავთ მონეტას 3D ფორმატში.

რეზო თოფურია

საქართველოს რესპუბლიკა SAKARTVELOS RESPUBLIKA

ბ. ჩიქობავას (ყოფილი საბჭოს) ქუჩა №42/5
ტელ: 296-72-86

მთავარი რედაქტორი
სვანტაა ძოგულია
599 36-00-35

პასუხისმგებელი რედაქტორები:
გურამ გომიასვილი
599 53-76-16;
ალექო
ასლანიშვილი
599 56-81-86;

პასუხისმგებელი მდივანი
მამუკა ვაშაქია
514 33-33-24

გამომცემლობა:
შპს „ახალი საუკუნე – გაზეთი საქართველოს რესპუბლიკის“ გამომცემელი“
599 53-76-16; 599 36-00-35

შპს „თანამდებობა“-ს გაზეთი საქართველოს რესპუბლიკის“ გამომცემელი“
ტ: 599 79-76-79

იბეჭდება გამომცემლობა „კოლორ პრესი“
რკინიგზის ჩიხი №20

uac(უაკ)070.4(479.22)
ს-323

ავტორთა საყურადღებოდ!

რედაქციის მიერ შუამთავრობით მასალები დაიბეჭდება ავტორთა ხარჯით.

ავტორთა მოსაზრებები, შესაქმნა, მუდამ არ ემთხვევა რედაქციის პოზიციას. ფაქტების სიზუსტეზე პასუხს აბეზენ ავტორები.

„საქართველოს რესპუბლიკა“
შენი გაზეთია, აუსილვლად გამოიწერე, რასაც აქ წაიკითხავ, სხვაგან ვერ ნახავ!

ელექტროველოსიკალების ერა დაიწყო

2020 წლის თებერვლიდან პარიზის ხელისუფლება დედაქალაქის მცხოვრებლებს ელექტრონული ველოსიპედის შეძენისთვის 500 ევროთი დაეხმარება. ამის შესახებ ინფორმაციას Deutsche Welle ავრცელებს.

ტრანსპორტის მინისტრის ვალერი პეკრესის თქმით, მთავრობას წარედგინა ინიციატივა, რომელიც მოქალაქეებისთვის ელექტრონული ველოსიპედის შესაძენად 500 ევროს მისცემს. როგორც DW წერს, კარგი ელექტროველოსიპედები საშუალოდ 2000 ევრომდე ღირს.

ეს შეთავაზება ძალაში თებერვლიდან შევა. სექტემბრიდან კი ამოქმედდა სატესტო პროგრამა Veligo, რომელიც მოქალაქეებს ელექტროველოსიპედების გრძელვადიანი პერიოდით დაქირავების შესაძლებლობას აძლევს. ამ სერვისის ღირებულება თვეში 40 ევრომდეა, რომლის ნახევარიც შესაძლებელია, რომ დაქირავებულმა დაუფაროს და საქმე უნდა. პროგრამის ფარგლებში გასაქირავებლად პარიზში ჯამში 20 ათასი გასაქირავებელი ელექტრონული ველოსიპედის შემოყვანა იგეგმება. ამ მხრივ Veligo მსოფლიოში ელ.ველოსიპედების დაქირავების ყველაზე მასშტაბური პროგრამა იქნება.

გამოჩნდა ორადგილიანი აეროტაქსი

გერმანიის ქალაქ შტუტგარტში ორადგილიანი უპილოტო აეროტაქსის გამოცდამ წარმატებით ჩაიარა. ამის შესახებ Twitter-ზე მწარმოებელი კომპანია Volocopter-ის ტექნიკური დირექტორი იან-ჰენდრიკ ბილენსი წერს.

Deutsche Welle-ს ინფორმაციით, ელექტრომძრავებზე მომუშავე ვოლოკოპტერი-ტაქსი Mercedes-Benz-ის მუზეუმის მახლობლად ჰაერში 4 წუთის განმავლობაში რჩებოდა, პილოტი მას მიწიდან მართავდა, ტაქსიში კი არავინ იჯდა.

ავტოკონცერნ Daimler-ის მმართველი საბჭოს თავმჯდომარის ოლა კალენიუსის განცხადებით, ვოლოკოპტერი-ტაქსი საცობების პრობლემას მოაგვარებს. Daimler-ი მონაწილეობას მიიღებს პროექტში, რომლის მიხედვითაც, მომავალში ვოლოკოპტერი ავტონომიურ რეჟიმში, ადამიანის ჩარევის გარეშე უნდა იმართებოდეს.

კომპანია Volocopter-ის ხელმძღვანელი ფლორიან როიტერი იმედოვნებს, რომ 2-3 წელიწადში ვოლოკოპტერი ტაქსის ლიცენზიას მიიღებს.

ბოლო დღე სამსახურში... ჯამბაზთან ერთად

ახალ ზელანდიაში კაცმა სამსახურიდან გაათავისუფლების შესახებ შეხვედრისთვის ჯამბაზი დაიქირავა. ამის შესახებ BBC წერს.

გამოცემის ინფორმაციით, ერთ-ერთი ფირმის სპეციალისტმა ჯომ ტომპსონმა მიიღო წერილი, რომლითაც ხელმძღვანელობამ აცნობა, რომ ფირმაში ჯომის მომავლის განხილვას აპირებენ და მხარდაჭერისთვის შეხვედრაზე ახლობლის მოყვანა შესთავაზა.

ჯომი მიხვდა, რომ მას გაათავისუფლება ელის და მეგობრის ნაცვლად შეხვედრაზე დაქირავებული ჯამბაზი მიიყვანა. საუბრის დროს ჯამბაზი გასაბერი ბუშტებისგან ცხოველებს აკეთებდა და როცა ჯომს უთხრეს, რომ ათავისუფლებენ, ჯამბაზმა ტირილი განასახიერა.

კომპანიის ხელმძღვანელობამ ჯომს ორიგინალობა დაუფარა, თუმცა, გადაწყვეტილება მისი გაათავისუფლების შესახებ არ შეუცვლიათ. ამის მიუხედავად, ჯომი ჯამბაზის მუშაობით კმაყოფილი დარჩა.

მკვლელი კატაქი

აშშ-ს კაცმა კატაქის თავდასხმის შედეგად დაიღუპა, – წერს CNN. კერძოდ, 75 წლის კაცს, რომელიც ველოსიპედით მგზავრობდა, გააფრთხილები კატაქი თავს დაესხა. კაცმა წონასწორობა დაკარგა და ლობეს შეეჯახა. შედეგად, მან თავის მძიმე დაზიანებები მიიღო და გარდაიცვალა.

ავსტრალიაში კატაქები გაზაფხულისა და შემოდგომის სეზონებზე განსაკუთრებული აგრესიით გამოირჩევიან, რადგან ამ პერიოდში ბარტყებს ჩეკენ და მათ იცავენ. ამ დროს ჩიტებისგან თავდასხმა ჩვეულებრივი მოვლენაა და მოსახლეობა, პირდაპირი მნიშვნელობით, მათ ემალება.

რეკლამის ფონის კარგი:
აუზ ფონის - 2.9607; პირი - 3.2855;
ბრიტანული მიკროსტრუქტურა - 3.6878;
100 რუბლი - 4.6066; თურქული ლირა - 0.5215;
ახარბაჟიანული მანათი - 1.7415;
1000 სომხური დრამი - 6.2069.

აქილი 17 სექტემბრისთვის
აქილი 17 სექტემბრისთვის
ბარა - ლამ +12, ღვ +30
მთიანი რაიონები - ლამ +7, ღვ +23
დასავლეთი საქართველო:
ბარა - ლამ +15, ღვ +26
მთიანი რაიონები - ლამ +8, ღვ +23
თბილისი: ლამ +17, ღვ +28

დავითიანი, მოგვარატი:
ტელ: 296-72-86,
599-79-76-79, 568-82-09-84
ელ. ფოსტა: sakresp@mail.ru
და sakresp@top.ge